

Lovforslag nr. L 79. Betænkning afgivet af miljø- og planlægningsudvalget den 27. april 1979

Betænkning

over

Forslag til lov om kemiske stoffer og produkter

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder haft samråd med miljøministeren, der tillige skriftligt har besvaret spørgsmål fra udvalget.

Udvalget har modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra

Byggefagernes Sammenslutning, Århus,
Byggefagernes Samvirke i København,
Odense, Ålborg og Århus,

Cheminova,

Danske Husmandsforeninger,

De samvirkende danske Landboforeninger,

Den almindelige danske Lægeforening,

Foreningen af Yngre Biologer,

Grosserer-Societetet og

Personalet ved Frederiksborg amts Ungdomscenter.

Miljøministerens besvarelse af nogle af udvalget stillede spørgsmål samt henvendelserne til udvalget fra Cheminova, De samvirkende danske Landboforeninger og Danske Husmandsforeninger og Grosserer-Societetet samt ministerens kommentarer hertil er optrykt i et særligt bilagshæfte til betænkningen.

Miljøministeren har over for udvalget udtalt, at udvalget vil blive holdt orienteret om mere betydende initiativer, der tages med henblik på udfærdigelse af bekendtgørelser m. v. i henhold til loven.

Miljøministeren har endvidere givet tilsagn om, at den særlige indsigt fra giftnævnet videreføres i et sagkyndigt råd for bekæmpelsesmiddelområdet, jfr. lovforslagets § 44.

Et flertal (udvalget med undtagelse af fremskridtspartiets og Danmarks retsforbunds medlemmer af udvalget) har mærket

sig, at lovforslaget giver mulighed for at kræve godkendelse af nærmere angivne stoffer og produkter, der anvendes til et formål, som er nævnt i bilaget til loven. Disse bestemmelser opretholder i det væsentlige den gældende retstilstand på bekæmpelsesmiddelområdet, jfr. bemærkningerne til lovforslaget, afsnit V, pkt. 6.

Ministeren har over for udvalget bekræftet, at det kun er fabriktionshemmigheder og lignende, der er omfattet af tavshedspligten, medens oplysninger om et stofs skadevirkninger ikke er fortrolige.

Et flertal (udvalget med undtagelse af fremskridtspartiets, socialistisk folkepartis, Danmarks retsforbunds og venstresocialisternes medlemmer af udvalget) ønsker at understrege samhørigheden mellem de arbejdsmæssige funktioner, som løses inden for dette lovforslag og de tilsvarende funktioner, som løses inden for lovforslag nr. L 152, forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø (stoffer og materialer, arbejdsmiljørådet, bidrag til arbejdsmiljøfondet, tavshedspligt), og flertallet konstaterer, at udvalget fra miljøministeren og arbejdsministeren har modtaget tilsagn om nedsættelse af et koordinerende udvalg, som med deltagelse af administrationsdepartementet skal sikre, at opbygning af de administrative, analyserende og kontrollerende funktioner samordnes med henblik på mindst muligt ressourceforbrug og størst mulig udnyttelse af personale og andre ressourcer både i opbygningsfasen og under den fremtidige drift. Dette udvalg skal således sikre imod overlapning og sikre, at de begrænsede personelle ressourcer udnyttes bedst muligt. De i lovforslagets bemærkninger angivne personaletal vil ligeledes være undergivet de eventuelle begrænsninger, som følger af udvalgsarbejdet.

Et flertal (udvalget med undtagelse af fremskridtspartiets, Danmarks retsforbunds og venstresocialisternes medlemmer af udvalget) har endvidere mærket sig, at ministeren er indstillet på i forbindelse med udarbejdelsen af bekendtgørelsen efter § 13, stk. 3, om anmeldelsens indhold og form særligt at være opmærksom på, at danske producenter ikke automatisk bliver stillet over for sådanne krav om videregående undersøgelser, at det vil indebære en væsentlig svækkelse i forhold til konkurrenter i andre EF-lande, der ikke stilles over for krav om anmeldelse. Et mindretal inden for flertallet (det konservative folkepartis, centrum-demokraternes og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget) har dog ikke fundet ministerens tilsagn tilstrækkelig vidtgående og har derfor stillet ændringsforslag nr. 7.

Miljøministeren har påpeget lovens sammenhæng med EF-Kommissionens forslag til direktiv om 6. ændring af 1967-direktivet om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om klassificering, emballering og mærkning af farlige stoffer og har således givet tilsagn om at forelægge udvalget et forslag om, hvilke administrative og økonomiske konsekvenser det må indebære, hvis opbygningen af det nævnte anmeldelsessystem i EF imod forventning ikke skulle blive vedtaget inden lovens ikrafttrædelsesdato. Et flertal (udvalget med undtagelse af fremskridtspartiets og Danmarks retsforbunds medlemmer af udvalget) har forstået, at de nævnte administrative og økonomiske konsekvenser omfatter såvel konsekvenserne for det offentlige som for erhvervslivet.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets og venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af miljøministeren stillede ændringsforslag nr. 1, 4, 10, 11 og 19.

Et *mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) kan ikke støtte et forslag til lov om kemiske stoffer og produkter på nuværende tidspunkt og indstiller derfor lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Mindretallet tager afstand fra den besynderlige situation, den danske befolkning og dansk erhvervsliv bliver bragt i. Miljøministeren får mindst 36 bemyndigelser, såfremt dette lovforslag bliver vedtaget. Samtidig for-

handles der i EF om EF-Kommissionens forslag til direktiv om 6. ændring af 1967-direktivet om tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om klassificering, emballering og mærkning af farlige stoffer.

Det vil sige, at det danske folketings kan komme i den situation, at det vedtager et anmeldelsessystem af kemiske stoffer og produkter og et to-cifret antal bemyndigelser til miljøministeren, hvorefter EF-Kommissionens forslag til direktiv om 6. ændring af 1967-direktivet bliver vedtaget med den sandsynlige konsekvens, at det af det danske folketings vedtagne lovforslag bliver ændret på en række punkter.

Dette er en uanstændig fremgangsmåde over for befolkningen, og da man har vedtaget forslag om klassificering, emballering og mærkning af farlige stoffer, står der kun tilbage at blive enige om et anmeldelsessystem, der stiller alle EF-lande ens i forhold til brug af nye kemiske stoffer.

Problemet er af international karakter og kan derfor kun løses i samarbejde med så mange lande som muligt, hvis det overhovedet skal have nogen effekt. Det er derfor klart, at SV-regeringen ikke løser nogen problemer ved at få lovforslaget vedtaget, uden at det kan sættes i sammenhæng med EF-direktivet.

Når man tager i betragtning, at arbejdsministeren i forbindelse med arbejdsmiljøloven sagde: »... at arbejdsmiljøloven skulle bruges til at indføre ØD i Danmark«, må det være tilsvarende motiver, miljøministeren har for at gennemføre dette lovforslag. Miljøministeren kan ved at henvise til, at det danske folketings har vedtaget dette lovforslag, forhindre, at EF-Kommissionens forslag til direktiv om 6. ændring af 1967-direktivet bliver vedtaget. Dette er den eneste forklaring på SV-regeringens hastværk for at få gennemført dette lovforslag.

Konsekvenserne af Danmarks enegang på dette område vil være, at vi nedlægger den kemiske industri her i landet. At vi forhindrer, at nye kemiske stoffer og produkter vil komme på det danske marked. At en række anvendte stoffer vil blive trukket væk fra det danske marked. Så tåbeligt opfører end ikke tilbagestående socialistiske lande sig, og Danmark vil teknologisk hurtigt nærme sig u-landsstadiet. Dette falder i god tråd med nulvæksttilhængernes og »tilbage-til-natu-

ren«-tilhængernes filosofi. Igen et eksempel på partiet venstres indsats i en socialdemokratisk regering.

De økonomiske beregninger vedrørende lovforslagets gennemførelse har intet med virkeligheden at gøre.

Lovforslagets gennemførelse uden om EF vil betyde en hærskafe af teknokrater og bureaukrater. Samtidig vil en afvikling af de berørte erhverv betyde en stigende arbejdsløshed, og til sidst vil der kun være hærskafe af teknokrater og bureaukrater tilbage.

Det er indlysende, at ingen ønsker, at befolkningen skal udsættes for fare fra farlige kemiske stoffer og produkter. Men faren har altid bestået, og selv om der er sket en voldsom udvikling på området, er sikkerheden langt større i dag end tidligere. Kendskabet til omgang med kemiske stoffer og produkter var minimale på vore arbejdspladser for blot 15 år siden. Nu er dette afhjulpet ved indførelse af krav om brug af handsker, masker og andet egnet arbejdstøj. Men tilbage står arbejdet med på den rigtige måde at informere om nødvendigheden af at bruge det beskyttende arbejdstøj. Ikke nok så mange mærkater, klassificeringer, emballeringer og godkendelsesordninger kan fjerne problemet at få mennesket til at omgås stoffer og produkter på en ansvarlig måde.

I modsætning til SV-regeringen går mindretallet ud fra, at ingen producent af kemiske stoffer og produkter fremstiller disse for at skade mennesker. Tværtimod har kemiske stoffer, på trods af risikoen ved at anvende dem, været til stor gavn for menneskeheden.

Selv ud fra snævre forretningsmæssige synspunkter er der på dette område ingen muligheder for at fremstille produkter med det formål at opnå en hurtig fortjeneste, uanset stoffets skadelige karakter. For det første er risikoen for at pådrage sig et økonomisk ansvar ved en sådan handlemåde af betydelig størrelse, så det er klart, ingen vil løbe en sådan risiko. For det andet er der så mange eksperter hos konkurrerende virksomheder og offentlige instanser, at hvis det vides, at et stof er farligt for mennesker, vil der omgående blive reageret. For det tredje er det i dag ikke muligt at gennemføre produktioner af nye kemiske stoffer og produkter, uden at firmaet har en betydelig størrelse og en betydelig ekspertviden.

Da mindretallet går ud fra, at eksperter af den karakter, der her er tale om, har en etisk holdning til deres arbejde og videnskab, enten de er privat eller offentligt ansat, vil problemerne med kontrollen af nye kemiske stoffer og produkter være af international karakter. Mindretallet går ud fra, at disse eksperter har et udstrakt samarbejde, og at selv de videnskabsmænd, der arbejder med kemiske våben, udveksler viden og synspunkter med deres kolleger over landegrænserne.

Det er derfor slet ikke på dette niveau, problemerne ligger. Problemet er udelukkende et spørgsmål om information om, hvordan man omgås kemiske stoffer og om, hvordan man beskytter sig imod de farlige af dem.

At det ikke blot er mindretallet, der ser faren i dette lovforslag, fremgår af følgende citater fra MILJØ INFO af 13. marts 1979:

»Iflg. MSs beregninger vil sådanne undersøgelser koste virksomhederne eller importørerne 200.000 kr. pr. produkt. Men OJ mener, at de krævede undersøgelser let kan komme til at koste det fem-dobbelte, fordi der ofte må gennemføres en række alternative produktionsundersøgelser for at finde frem til produktet med de bedste egenskaber.«

Samme synspunkt fremføres af direktør Arne V. Jensen, Cheminova, i Ingeniøren (6/79). Men dette afvises over for MILJØ INFO af fuldmægtig Susanne Stii, miljøministeriet. »Sådanne alternative undersøgelser er ikke noget, vi kræver i loven. At en virksomhed af egen drift gør forskellige forsøg på at finde frem til det produkt, der har de bedste egenskaber, og måske også på at markedsføre forskellige beslægtede produkter for at finde ud af, hvad der sælger bedst, anfægter ikke tallet 200.000 kr. pr. stof,« siger hun.

Miljøstyrelsens beregninger over, hvad den nye kemikalielov vil koste erhvervsvirksomhederne (200.000 kr. pr. stof), bør sættes i relation til medicinindustriens erfaringer. Her har man overalt i verden i de sidste 15 år måttet satse stadigt kraftigere på den såkaldte »registreringsforskning«, dvs. forskning der alene finder sted for at kunne opfylde registreringsmyndighedernes (herhjemme sundhedsstyrelsens) voksende krav til dokumentation af nye lægemidlers virkninger og – især – bivirkninger. Det kan anslås, at ca. 25

pct. af medicinindustriens samlede forskning i dag medgår til »registreringsforskningen«, som jo er uproduktiv, fordi den ikke frembringer nye lægemidler, og af tvivlsom sikkerhedsmæssig værdi, fordi den alligevel ikke kan forøge en sikkerhed, der måske allerede er af størrelsesordenen 99 pct., med mere end en brøkdelt af en promille. Derfor er der i flere lande overvejelser i gang om at erstatte øgede krav til registreringsforskningen med en mere systematisk overvågning af nye lægemidler i årene efter, de er kommet på markedet.

På grundlag af erfaringerne i medicinindustrien vil registreringsforskningen i forbindelse med nye kemikalier om 10–15 år meget vel kunne betyde en ekstra udgift for dansk industri på ca. 33 pct. af dens egentlige forskningsudgifter eller omkring 400 mill. kr. om året regnet i 1979-priser. Det er, hvad man kan have grund til at frygte, hvis kemikalierne nu skal underkastes en registreringsprocedure baseret på krav, der kan opstilles arbitrært af myndighederne under massemediernes pression.

Et *andet mindretal* (det konservative folkepartis medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling ved lovforslagets 3. behandling, men har stillet og tiltrådt ændringsforslagene nr. 1, 2, 4, 7, 10, 11 og 19.

Et *tredje mindretal* (centrum-demokraternes medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling ved lovforslagets 3. behandling, men har stillet og tiltrådt de under nr. 1, 2, 4, 7, 10, 11, 12, 13 og 19 stillede ændringsforslag.

Et *fjerde mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af mindretallet tiltrådtte ændringsforslag nr. 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 17 og 18. Mindretallet har den opfattelse, at lovforslaget, som det foreligger, medfører forbedringer i forhold til den gældende ordning. Da lovforslaget desværre indeholder en række mangler og direkte tilbageskridt, har mindretallet tilsluttet sig en række ændringsforslag med bemærkninger, som er fremsat af venstresocialisternes medlem af udvalget. Såfremt disse forslag vedtages, vil det gøre lovforslaget til en langt bedre lov, end det vil være tilfældet uden ændringsforslagenes vedtagelse.

Mindretallet frygter, at vedtagelsen af regeringsforslaget vil medføre en harmonisering på lovområdet med EF på en sådan måde, at det ikke vil være muligt for Danmark på et senere tidspunkt at få gennemført forbedringer på grund af modstand hos de øvrige EF-lande. Vi kan ikke have tillid til, at et land som Italien, hvor Seveso-ulykken kunne finde sted, vil være villig til på et senere tidspunkt at stramme reglerne. Mindretallet kan ikke acceptere, at hensyn til fjernelse af tekniske handelshindringer skal gå forud for hensyntagen til mennesker og miljø.

Et *femte mindretal* (kristeligt folkepartis medlem af udvalget) kan tilslutte sig form og indhold i forslaget med de af ministeren, det konservative folkepartis medlem af udvalget og centrum-demokraternes medlem af udvalget stillede ændringsforslag nr. 1, 2, 4, 7, 10, 11, 12, 13 og 19. Men da forslaget må ses i sammenhæng med de øvrige EF-landes lovgivning på området, finder mindretallet det uhensigtsmæssigt, at vi her i Danmark gennemfører nærværende forslag på nuværende tidspunkt. Det rigtige måtte efter mindretallets mening være, at ministeren forhandlede i EF med udgangspunkt i forslaget, som det nu fremtræder efter behandling i udvalget. Efter forhandlingerne i EF vil der givet være brug for nye ændringer i forslaget, som da ville kunne indføjes inden lovforslagets vedtagelse ved 3. behandling.

Endelig er der jo også den risiko, at nærværende lovforslag overhovedet ikke kan anvendes efter EF-forhandlinger om den ensartede lovgivning på området.

Mindretallet finder altså lovforslaget, men ikke tidspunktet for dets vedtagelse, rigtigt. Vil regeringen lade forslaget afvente et forhåbentlig positivt forhandlingsresultat af EF-Kommissionens direktivforslag, vil mindretallet stemme for lovforslaget ved 3. behandling, men på nuværende tidspunkt kan mindretallet ikke stemme for lovforslagets vedtagelse.

Et *sjette mindretal* (Danmarks retsforbunds medlem af udvalget) vil nærmere redegøre for sin stilling ved lovforslagets 3. behandling.

Et *syvende mindretal* (venstresocialisternes medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til

vedtagelse med de af mindretallet stillede og tiltrådte ændringsforslag nr. 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 16, 17 og 18.

Mindretallet udtaler i øvrigt, at lovforslaget om kemiske stoffer og produkter er blevet stærkt opreklameret som en effektiv og samlet indsats imod det enorme problem, som de mange kemikalier er både for mennesker og miljø. Mindretallet understregede ved 1. behandling, at man var enige i, at det var absolut nødvendigt at foretage sig noget, men sagde samtidig, at man var meget skeptiske over for, om lovforslaget faktisk var, hvad det gav sig ud for.

Efter det meget omfattende udvalgsarbejde kan mindretallet nu fastslå:

1. Det er miljøministerens mening, at arbejdet med at få kontrol med stoffer og produkter skal være helt afhængigt af, hvad man finder for godt at foretage i EF. Man accepterer, at anmeldelsesordningen, som er den eneste egentlige nyskabelse i loven, administreres sådan, at man er helt afhængig af de andre EF-landes praksis. De danske myndigheder får kun direkte kontrol med 2 pct. af de nye stoffer, som fremkommer på markedet.
2. De undersøgelseskrav, der skal stilles til nye stoffer, yder ingen sikkerhed for, at kemikalier fremover er undersøgt for kræftfremkaldende virkninger og ophobning i miljøet. Yderligere er man afskåret fra at rejse krav om undersøgelser ud over EF-minimumskravene, når anmeldelse sker i andet EF-land, selv om markedsføringen sker i Danmark. Selve minimumskravene er der uklare om, idet Vesttyskland for at beskytte sin store kemiske industri hidtil har afvist visse undersøgelser, som kunne give et fingerpeg om mulige skadelige langtidsvirkninger.
3. Man erkender åbent, at visse andre landes administration, bl. a. Italiens, kan give problemer, men hævder, at dette opvejes af fordelene ved, at man deles om udgifterne. Dette bygger på den enøjede forudsætning, at man skal acceptere industriens krav om uhindret og ubegrænset oversvømming af markedet med nye kemikalier.
4. Man erkender også åbent, at stofanmeldelsen ikke giver mulighed for at undersøge

mulige kombinationseffekter i de produkter, som stofferne indgår i.

5. Loven får ingen umiddelbare konsekvenser for de allerede eksisterende stoffer på trods af, at det klart er det største problem.
6. Mærknings- og klassificeringsbestemmelser skal fortsat ligge i EF-regie, hvilket afskærer danske myndigheder fra at rette op på erkendte mangler og farer.
7. Arbejdere, forbrugere og miljøinteresserede er generelt afskåret fra klageadgang, ligesom tavshedspligten og miljøankenævnets sammensætning sikrer industriens interesser.
8. Det har været umuligt at præcisere afvejningen af de modsatte interesser mellem industri og befolkning og miljø, sådan at man fik sikkerhed for, at industrien ikke skulle profitere på den usikkerhed, der ligger i, at skaderne oftest først viser sig efter mange år og da er uoprettelige. I en af de besvarelser, som er optrykt i bilagshæftet til betænkningen på mindretallets foranledning (spm. 58, optrykt som spm. 2) er det lykkedes at få en udtalelse om, at der ikke må ske en »afvejning« til industriens fordel, når der foreligger en konkret sundhedsrisiko. En sådan konkret sundhedsrisiko vil ofte være vanskelig at påvise, da skaderne ofte viser sig langt senere. Ikke desto mindre må man håbe, at myndighederne vil forstå at bruge udtalelsen. Miljøministeren har imidlertid gjort sit yderste for at spænde ben for en fornuftig administration med den bemærkning, som han – tilsyneladende imod de socialdemokratiske udvalgsmedlemmers ønske – har fået indføjet i betænkningen. Det bliver her sagt, at ministeren vil tage hensyn til rene konkurrencehensyn i forbindelse med de krav, der vil blive stillet til anmeldelse af nye stoffer, som allerede er markedsført i EF. Af hensyn til danske virksomheder vil ministeren sørge for, at der ikke automatisk vil blive krævet videregående undersøgelser af stofferne. I forvejen er der ingen automatik indbygget i loven. Sådanne undersøgelser bliver kun krævet, når basisundersøgelserne viser risiko for alvorlige langtidsvirkninger. Det er i dette tilfælde, ministeren lover en lempelig administration. Altså direkte tilsidesættelse af sund-

hedshensyn til fordel for konkurrencehensyn.

Mindretallet har udarbejdet en række ændringsforslag, som socialistisk folkepartis medlem af udvalget har tilsluttet sig, og som, hvis de vedtages, vil betyde en meget betydeligt forbedret kontrol med kemikaliemarkedet. Ændringsforslagene vil ikke betyde den bedst tænkelige løsning, men til gengæld er de absolut gennemførlige i dagens samfund – forudsat naturligvis, at miljøministeren vil hæve sin forlovelse med industrien.

Ændringsforslagene betyder, at EF-harmoniseringen ikke vil kunne forringe kontrolmulighederne, at der sikres bedre undersøgelse af nye stoffer, at der kommer en effektiv indsats i forhold til eksisterende stoffer, og at arbejderes og forbrugeres mulighed for at få indflydelse på administrationen forbedres betydeligt. Der henvises til bemærkningerne til de enkelte ændringsforslag.

Ændringsforslag

Af *miljøministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Thorndahl (FP), Nymann (FP), Alice Hedegaard (DR), Ole Olsen (SF) og Waldorff (VS)):

Til § 8

1) I *stk. 1* ændres *2. pkt.* til: »Bestemmelserne i kapitel 3 gælder dog også for det stof, der eksporteres enten som et kemisk stof eller som bestanddel af et kemisk produkt, såfremt stoffet ikke inden den 1. oktober 1980 har været fremstillet her i landet.«

Af et *mindretal* (Annelise Gotfredsen (KF), Therkel Christensen (CD) og Arne Bjerregaard (KrF)):

Til § 9

2) Efter *stk. 1* indsættes som nyt stykke:
»*Stk. 2.* Ministeren skal over for det af folketingsnedsatte miljø- og planlægningsudvalg redegøre for mere betydende foranstaltninger, som påtænkes gennemført i medfør af loven.«

Af et *mindretal* (Ole Olsen (SF) og Waldorff (VS)):

Til § 11

3) *Stk. 2* affattes således:

»*Stk. 2.* Et kemisk stof anses for nyt, når det ikke inden 1. april 1980 er optaget i »Register over kemiske stoffer«, jfr. § 18.«

Af *miljøministeren*, tiltrådt af *flertallet under nr. 1*:

4) I *stk. 2* og *3* ændres ordene »1. april« til: »1. oktober«.

Af *mindretallet under nr. 3*:

Til § 13

5) Efter *stk. 1* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Ministeren fastsætter regler for de påkrævede undersøgelser, således at der sikres et tilstrækkeligt grundlag for vurdering af stoffets virkninger i den samlede samfundsmæssige håndtering af stoffet.«

Stk. 2 og *3* bliver herefter *stk. 3* og *4*.

Til § 17

6) Paragraffen udgår.

Af et *mindretal* (Annelise Gotfredsen (KF), Therkel Christensen (CD) og Arne Bjerregaard (KrF)):

7) Efter *stk. 1* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 2.* Ministeren kan fastsætte regler om, at stoffer, der er markedsført i et andet land inden for De europæiske Fællesskaber, på visse betingelser kan tillades solgt, produceret eller importeret her til landet uden anmeldelse.«

Af *mindretallet under nr. 3*:

Til § 18

8) Paragraffen affattes således:

»§ 18. Miljøministeren udarbejder et register over kemiske stoffer. Registret omfatter stoffer, som inden 1. april 1980 har været solgt her i landet eller importeret her til landet enten som kemisk stof eller som bestanddel af et kemisk produkt.«

Ny paragraf

9) Efter § 18 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. Ministeren fastsætter regler om undersøgelse og anmeldelse af grupper af kemi-

ske stoffer, som inden 1. april 1980 er optaget i Register over kemiske stoffer, herunder regler om, hvilke oplysninger der skal ledsage anmeldelsen.«

Til § 25

Af *miljøministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Thorndahl (FP), Nymann (FP) og Alice Hedegaard (DR)):

10) I *nr. 1 b* ændres »laboratorier« til: »laboratorier og institutioner.«

11) I *nr. 4* ændres »stk. 1« til: »§ 24, stk. 1,«.

Af et *mindretal* (Therkel Christensen (CD) og Arne Bjerregaard (KrF)):

Til § 49

12) I *stk. 1* udgår ordene »uden retskendelse«.

13) *Stk. 2* udgår.

Af *mindretallet under nr. 3*:

Ny paragraf

14) Efter § 53 indsættes som ny paragraf:

»§ 02. Klageberettiget er:

- 1) den, til hvem afgørelsen er rettet,
- 2) enhver, der må antages at have en væsentlig individuel interesse i sagens udfald, og
- 3) organisationer, hvis medlemskreds må antages på væsentlig måde at blive berørt af sagens udfald.«

Principal:

Til kapitel 11 (§§ 55–57)

15) Kapitel (§§55–57) udgår.

Subsidiært:

Til § 55

16) *Stk. 3* affattes således:

»*Stk. 3.* Ved behandling af klagesager medvirker sagkyndige medlemmer, der besikkes af miljøministeren for 4 år ad gangen efter indstilling fra

- 1) Industrirådet samt fra Landbrugsrådet, De samvirkende danske Landboforeninger, Danske Husmandsforeninger og Dansk Erhvervsgartnerforening i forening,
- 2) miljøstyrelsen og direktoratet for arbejdstilsynet i forening,
- 3) NOAH, Forbrugerrådet, Danmarks Naturfredningsforening og Danmarks Sportsfiskerforbund i forening og
- 4) fagbevægelsen.«

Subsidiært:

Ny paragraf

17) Efter § 57 indsættes som ny paragraf:

»§ 03. Klageberettiget er:

- 1) den, til hvem afgørelsen er rettet,
- 2) enhver, der må antages at have en væsentlig individuel interesse i sagens udfald, og
- 3) organisationer, hvis medlemskreds må antages på væsentlig måde at blive berørt af sagens udfald.«

Til § 58

18) Paragraffen affattes således:

»§ 58. Videnskabelige institutioner og organisationer, hvis medlemskreds har en væsentlig interesse i et stof eller produkt eller i grupper af stoffer eller produkter, som anvendes til bestemte formål, kan hos de myndigheder, der administrerer denne lov, kræve foreliggende oplysninger om stoffene og produkterne og deres virkninger udleveret.«

(Vedtages ændringsforslaget, ændres i kapiteloverskriften til kapitel 12 ordet »Tavs-hedspligt« til: »Oplysninger til organisationer m. v.«).

Til § 65

Af *miljøministeren*, tiltrådt af *flertallet under nr. 1*:

19) »1. april« ændres til: »1. oktober«.

Bemærkninger

Til nr. 1

Begrundelsen for ændringsforslaget er, at bestemmelsen i § 8, stk. 1, i det fremsatte

forslag efter sin ordlyd ville medføre, at stoffer, der har været produceret her i landet inden 1. april 1980 udelukkende med eksport for øje, ville være at betragte som nye og dermed anmeldelsespligtige, selv om de efter denne dato fortsat kun sælges til eksport. Dette har ikke været hensigten. Med den foreslåede ændring vil sådanne stoffer herefter ikke være at betragte som nye stoffer. For så vidt angår datoen henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 4 og 19.

Til nr. 2

Da loven er en rammelov med vidtgående bemyndigelser, er det hensigtsmæssigt, at ministeren forudgående over for folketingets miljø- og planlægningsudvalg skal redegøre for mere betydende foranstaltninger, som påtænkes gennemført i medfør af loven.

Til nr. 3, 8 og 9

Ændringsforslagene indebærer, at der inden for et år opbygges et register over kemiske stoffer, og at ethvert stof, som ikke den 1. april 1980 er optaget i registret, betragtes som nyt og skal anmeldes efter § 12, stk. 1.

Dette indebærer,

- 1) at man undgår en masse praktiske problemer med at afgøre, hvad der er et nyt stof – og derfor også får betydeligt bedre kontrolmuligheder,
- 2) at man meget hurtigt vil få en oversigt over de stoffer, som findes på markedet. Dette er en forudsætning for en rationel brug af ressourcerne med henblik på at vurdere farligheden for sundhed og miljø.

Formuleringen af den efter § 18 som ny paragraf foreslåede bestemmelse (ændringsforslag nr. 9) betyder, at miljømyndighederne forpligtes til at udtage grupper af stoffer til undersøgelse og anmeldelse. Det er meningen, at man inden for en kort årrække – senest i 1984 – skal have gennemført en vurdering af alle stoffer i registret.

Det er meningen, at man først udtager de grupper af stoffer, som erfaringsmæssigt er de farligste. Man kan her bygge på de amerikanske myndigheders udvælgelse. Man må forestille sig, at der her bliver tale om en »grovsortering«, som dels fører til udvidelse af bilaget til loven (godkendelse til bestemte

formål), dels til regulering efter loven i øvrigt.

Det har været indvendt fra miljøministerens side, at opbygningen af et register som det foreslåede ville tage lang tid og forsinke kontrollen med de nye stoffer. Den indvending er der ikke hold i.

Det er ikke meningen, at registret fra starten skal indeholde alle oplysninger om de enkelte stoffer. Det vil i første omgang være tilstrækkeligt med

- stoffets navn og kemiske identitet,
- den mængde, det produceres i, og
- de formål, som stoffet sælges til.

Det er de oplysninger, som enhver producent eller importør ligger inde med. Så opgaven består udelukkende i at sende breve til de relevante virksomheder/brancher samt lave en bred annoncering.

Producenternes/importørernes egne interesser vil være rigelig garanti for, at myndighederne får oplysningerne, da stofferne jo ellers bliver anmeldelsespligtige.

Det vil være nødvendigt at øge ressourcerne til miljømyndighederne, især med henblik på gennemgangen af eksisterende stoffer, men de penge vil være givet godt ud.

Det ville principielt have været rigtigt også at inddrage produkter under bestemmelserne i kapitel 3. Det er jo erkendt af miljøstyrelsen, at der er et stort hul i loven her.

Det vil sandt nok være svært at administrere. Derfor foreslås det, at kontrollen med produkter udbygges i takt med inddragelsen af eksisterende stoffer, jfr. bemærkningerne til ændringsforslag nr. 5 til § 13, stk. 2.

Nødvendigheden af disse ændringsforslag fremgår af, at det er erkendt fra alle sider, at de allerede eksisterende kemiske stoffer og produkter umiddelbart udgør den største fare, og det er samtidig den side af problemet, som lovforslaget gør mindst ved.

Til nr. 4 og 19

Lovforslagets ikrafttræden udskydes hermed i 6 måneder af hensyn til erhvervenes og administrationens forberedelser af lovens gennemførelse.

Til nr. 5

Ændringsforslaget skal sikre, at myndighederne ved en anmeldelse af et nyt stof, ikke

blot får muligheder for at undersøge de kortsigtede virkninger af stoffer, men at der sker en vurdering af stoffets virkninger gennem hele den håndtering, som stoffet bliver udsat for, produktion, transport, forarbejdning/brug og bortskaffelse.

Producenten er ansvarlig for, at myndighederne får de tilstrækkelige oplysninger.

Basisundersøgelingsprogrammet vil som et minimum omfatte de undersøgelser, som er oplyst i svaret på udvalgets spørgsmål 24. (Optrykt som spm. 4 i bilagshæftet til betænkningen).

Hvis stoffet i blot én af undersøgelserne viser mutagen effekt, udløser det automatisk videregående undersøgelser for mulige kræftfremkaldende virkninger, uanset den mængde stoffet tænkes produceret i.

Når dette slås fast, skyldes det, at det ikke har været muligt at få klare tilsagn om administrationen af loven. Tværtimod tyder meget på, at man er villig til at slække på kravene om langtidsundersøgelser med henblik på sundhedsskadelige og miljøskadelige virkninger.

I forbindelse med anmeldelsen skal der ske en vurdering af mulige kombinationseffekter i produkter, som stoffet tænkes at ville indgå i.

Miljømyndighederne skal løbende kontrollere, bl. a. gennem stikprøvekontrol, at de data, man får oplyst, er korrekte, ligesom undersøgelsesmetodernes værdi og relevans løbende skal diskuteres med uafhængige videnskabelige institutioner.

I forbindelse med en anmeldelse opstilles regler for, hvordan det enkelte stof løbende vurderes, herunder hvilke oplysninger myndigheder skal have vedrørende bortskaffelse og vedrørende de produkter, som stoffet indgår i.

Til nr. 6

§ 17 indeholder stikordet til lovens harmonisering med det tilsvarende EF-direktiv og altså også muligheden for, at en anmeldelse af nye stoffer i et andet EF-land betragtes som en anmeldelse herhjemme.

Hele formålet med harmoniseringen fremgår af navnet på den EF-komité, som træffer afgørelse om mærkning og klassificering af farlige stoffer, og som skulle stå som garant

for arbejdernes og forbrugernes liv og helbred.

Navnet er »Udvalget for tilpasning af direktiverne om fjernelse af tekniske hindringer for handel med farlige stoffer og præparater til den tekniske udvikling«.

Og det er præcis formålet. En lovgivning, der gavner virksomhederne ved at fremme den frie bevægelighed og det ensartede marked, og ikke en lovgivning, som tager udgangspunkt i behovet for at sikre miljøet og befolkningens sundhed.

Erfaringerne med EF-harmoniseringen af giftlovgivningen er da også indtil nu, at den virker som en bremse på en forbedring af arbejdsforhold og miljøforhold.

En afvisning af den fælles EF-lovgivning vil betyde øgede udgifter til de hjemlige myndigheders undersøgelsesvirksomhed m. v. Det vil til gengæld betyde en forbedret kontrol med kemikalier og på længere sigt spare samfundet for store udgifter i sundheds-, social- og miljøsektoren.

Til nr. 7

Det må være en forudsætning, at dansk industri ikke stilles ringere end industrierne i de øvrige EF-lande. Når 6. ændring til 1967-direktivet bliver vedtaget, er det derfor nødvendigt at åbne mulighed for, at en eventuel konkurrenceforvriddning kan hindres. Dette muliggøres ved det foreslåede ændringsforslag.

Til nr. 10

Ændringsforslaget er begrundet i, at det fremsatte forslag indebærer en utilsigtet indskrænkelse i de af bestemmelsen omfattede institutioner i forhold til de hidtil gældende. Efter ændringsforslaget svarer bestemmelsen til den gældende giftlovs § 3, nr. 7.

Til nr. 11

Ændringsforslaget er begrundet i, at paragrafnummeret ved en fejl er udgået i det fremsatte lovforslag.

Til nr. 12 og 13

De foreslåede ændringer begrundes med, at man ikke gennem en særlovgivning som den foreliggende bør ændre vigtige princip-

per i retsplejeloven og den dertil hørende praksis, specielt ikke når det drejer sig om indgreb i borgernes i øvrigt grundlovssikrede rettigheder.

Til nr. 14 og 17

Ændringsforslagene går ud på at sikre, at arbejdere og forbrugere samt miljøværnsfolk bliver klageberettigede.

Miljøministeren har for syns skyld skrevet i bemærkningerne, at enhver, som har en individuel, væsentlig interesse i en sags udfald, er klageberettiget.

Erfaringerne med denne formulering fra den øvrige miljølovgivning er mildest talt elendige. Ministeren har trods gentagne opfordringer ikke været i stand til at konkretisere det.

Da ministeren endelig blev bedt om at konstruere et konkret eksempel på, at

- 1) en arbejder på en kemisk virksomhed,
- 2) en arbejder i en virksomhed, som anvender kemiske stoffer,
- 3) en arbejder beskæftiget med oprensning eller
- 4) en forbruger

ville være klageberettiget efter loven, var svaret, at arbejderne i disse tilfælde ikke er klageberettigede. (Spørgsmål 98, optrykt som spm. 19 i bilagshæftet til betænkningen). Med hensyn til forbrugerne vil der generelt ikke være klageadgang. Ministeren kunne kun finde ét tilfælde, nemlig hvor en dispensation til en forbruger var blevet nægtet. Altså i et tilfælde, hvor klagemuligheden betyder udhuling af loven og yderligere belastning af miljøet!

Som lovforslaget er, vil der med andre ord ikke være nogen mulighed for at klage på miljøets vegne; der vil ikke være mulighed for at klage ud fra forbrugerbeskyttelsesinteresser, og arbejdere henvises til at klage efter arbejdsmiljøloven, som giver yderst ringe muligheder for klage, og under alle omstændigheder først, når skaderne er sket.

Derimod giver lovforslaget erhvervslivet gode klagemuligheder.

Det afgørende i ændringsforslagene er:

- »3) organisationer, hvis medlemskreds må antages på væsentlig måde at blive berørt af sagens udfald.«

Denne formulering er ikke særlig præcis, men sikrer umiddelbart, at klubber og fagforeninger, hvis medlemmer bliver berørt af en afgørelse, jfr. eksemplerne ovenfor, er klageberettigede. Tillige sikrer den, at miljøorganisationer som NOAH og Danmarks Naturfredningsforening kan optræde som klager på miljøets vegne. Endelig vil Forbrugerrådet være klageberettiget på forbrugernes vegne.

Til nr. 15 og 16

Miljøankenævnets sammensætning har givet anledning til megen kritik, idet kun miljøstyrelsen (myndighederne) og erhvervslivet er indstillingsberettigede.

Kritikken er naturligt nok blevet forstærket efter miljøankenævnets afgørelse i PVC-sagen, hvor man fastslog princippet, »at tvivl skal komme industrien til gode«.

Miljøministeren har lovet Industrirådet ikke at pille ved nævnets sammensætning, og ministeren har behændigt undladt at gøre opmærksom på, at det ikke blot er en række organisationer som NOAH, fagbevægelsen og Forbrugerrådet, som har ønsket en ændring, men at dette også er ønsket fra miljøstyrelsen så langt tilbage som den 4. oktober 1976.

Den bedste løsning er en nedlæggelse af miljøankenævnet, så man slipper af med denne mærkværdige sammenblanding af politisk og administrativ instans, som efterfølgende kan udhule myndighedernes afgørelser, jfr. ændringsforslag nr. 15.

Ministeren har ikke været i stand til at fremtrylle bare ét argument for, at dette ikke kunne ske umiddelbart.

Hvis dette imidlertid ikke kan blive vedtaget, må det i hvert fald være nødvendigt at ændre ankenævnets sammensætning. Dette foreslås altså som et alternativ til nedlæggelse. Ændringen består i tilføjelsen af nr. 3) og 4), jfr. ændringsforslag nr. 16.

Til nr. 18

Hvis der skal være nogen realitet i klageadgangen og i øvrigt i den megen tale om at inddrage videnskabelige institutioner, fagbevægelse og forbrugere i miljøbeskyttelsen og beskyttelsen af befolkningen, så vil det være nødvendigt at gøre op med den vidtgående

hensyntagen til virksomhederne, som ligger i de eksisterende tavshedsbestemmelser.

Formålet med den nye paragraf er at sikre adgang til de nødvendige oplysninger, for at andre end virksomhederne og myndighederne kan få indblik i, hvad der foregår på kemikalieområdet. Det er således meningen, at det i ændringsforslag nr. 8 nævnte register

skal være tilgængeligt med hensyn til alle oplysninger, som er relevante for forbruger-, arbejder- og miljøbeskyttelse.

Til nr. 19

Der henvises til bemærkningerne til ændringsforslag nr. 4.

Svend Andersen (S) Camre (S) fmd. Erenbjerg (S) Tove Frederiksen (S)

Erik Holst (S) Tove Lindbo Larsen (S) Taanquist (S) Svend Erik Hovmand (V)

Brøndlund Nielsen (V) Thorndahl (FP) nfmd. Nymann (FP) Alice Hedegaard (DR)

Annelise Gotfredsen (KF) Therkel Christensen (CD) Arne Bjerregaard (KrF)

Ole Olsen (SF) Waldorff (VS)

Partierne DKP, RV og EP var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.

Bilag

til betænkning over

Forslag til lov om kemiske stoffer og produkter

Bilagsfortegnelse

	Spalte
1) Miljøministerens svar på nogle af de af udvalget stillede spørgsmål	831
2) Grosserer-Societetet (skr. af 29. december 1978)	871
Miljøministerens kommentarer hertil	875
3) De samvirkende danske Landboforeninger og Danske Husmandsforeninger (skr. af 31. januar 1979)	881
Miljøministerens kommentarer hertil	883
4) Cheminova (Notat af 10. april 1979)	885
Miljøministerens kommentarer hertil	891
5) Oversigt over besvarelserne optrykt i bilag I	897

Bilag 1

Spørgsmål 1:

Udvalget skal anmode om en uddybning af den i lovforslaget anvendte betegnelse: »producent«. Det bedes herunder oplyst, i hvilket omfang en person, der sammenblender 2 stoffer, er omfattet af lovforslagets bestemmelser.

Svar:

De i lovforslaget nærmere angivne forpligtelser påhviler først og fremmest producenter og importører af kemiske stoffer og produkter, således eksempelvis forpligtelsen til at klassificere, emballere og mærke kemiske stoffer og produkter m. v.

Ifølge lovforslaget opstår producentens forpligtelser dog først i forbindelse med en salgssituation, jfr. herved § 2 og bestemmelsen i § 4 om salg.

I lovens forstand er en producent herefter enhver person, som i erhvervsøjemed foretager en proces, hvorved der fremkommer kemiske stoffer og produkter, jfr. definitionen af disse begreber i lovforslagets § 3. Hvis en person således sammenblender to kemiske stoffer i erhvervsøjemed, hvorved der fremkommer et kemisk produkt, vil den pågældende være at betragte som producent.

*Spørgsmål 2:**Ad § 2*

Der ønskes en vurdering af den afvejning, der ifølge stk. 2 skal ske af fordele og ulemper ved nye kemiske stoffer og produkter, sammenholdt med den afvejning, der er udtrykt i miljøbeskyttelseslovens § 1, stk. 3.

Især ønskes en præcisering af bemærkningerne, hvor det fastslås, at »Hvor der er tale om risiko for menneskets sundhed, synes en sådan afvejning ikke mulig«.

Svar:

Afvejningsbestemmelser, som de findes i miljøbeskyttelsesloven, § 1, stk. 3, og i dette lovforslags § 2, stk. 2, angiver visse overordnede rammer for lovens administration.

Efter min opfattelse ville lovene næppe blive administreret anderledes uden afvejningsbestemmelser. Bestemmelserne er medtaget for at imødekomme ønsket om, at det i selve lovtæksten understreges, at administrationen af lovene må ske under rimelig hensyntagen til andre interesser i samfundet.

Når lovforslagets afvejningsbestemmelse ikke medtager sundheds-, men kun miljøhensynet skyldes det at i spørgsmål om konkret sundhedsrisiko må dette hensyn altid veje langt tungere end de i bestemmelsen nævnte hensyn.

Man kan således ikke foretage en afvejning af samme art som den, man kan tillade sig over for ikke-uoprettelige miljøskader.

Spørgsmål 3:

Med henblik på en vurdering af ministerens kommentarer til henvendelsen fra Den Almindelige Danske Lægeforening (Ikke optrykt), side 2, ad § 13 (forslaget om, at der skal foretages relevante undersøgelser på basis af industrielle flow-diagrammer, der belyser det kemiske stofs cirkulation i såvel de industrielle systemer som i samfundet) samt henvendelsen fra Foreningen af yngre Biologer (Ikke optrykt), side 1 i resumeet, nederst (ønsket om, at man følger anmeldelser op med automatisk registrering af, hvilke stoffer der faktisk fra virksomhederne udledes til miljøet), skal man anmode om en liste over de virksomheder, der er kortlagt efter parametrene: grundvand, spildevand, støj, luft, lugt, risiko, byzone og landzone med anførelse af hvilke af de kortlagte virksomheder der er pålagt restriktioner. Der henvises til ministerens besvarelse af udvalgets spm. 110 (Opr. nr. Ikke optrykt).

Svar:

Som nævnt i mine kommentarer til henvendelsen fra Den Almindelige Danske Lægeforening og henvendelsen fra Foreningen af yngre Biologer (Ikke optrykt) vil en dokumentation af ethvert nyt stofs kredsløb i samfundet og vurderingen af de sundheds- og miljømæssige konsekvenser heraf næppe være gennemførlig i praksis: En lang række forhold omkring et nyt stofs fremtidige anvendelser er ukendte og fastlæggelsen af et stofs (nyt som gammelt) kredsløb i samfundet er en uhyre ressourcekrævende opgave.

Det er, som tidligere anført, bl. a. i besvarelsen af spørgsmål 107 (Opr. nr. Ikke optrykt), derfor fortsat min opfattelse, at en anmeldelsesordning, som sikrer en vis basisviden om et nyt stofs generelle egenskaber, og som fører til en udbygning af denne viden i takt med, at stoffet anvendes i voksende

mængde – og dermed medfører en voksende risiko – er udtryk for et realistisk ambitionsniveau på området.

En liste, som den i spørgsmålet omtalte, over virksomheder, kortlagt efter de angivne parametre, findes ikke i dag.

En udarbejdelse af sådanne lister i forbindelse med dokumentation for nye stoffers kredsløb ville yderligere komplicere denne dokumentation. Det skyldes, at de anførte parametre primært retter sig mod reguleringen af virksomhedernes faste ejendomme og ikke mod virksomhedernes anvendelse af kemiske stoffer og produkter.

Under hensyn til, at jeg finder en sådan liste af begrænset værdi, og at det vil være meget byrdefuldt for erhvervslivet og samfundet at udarbejde den, kan jeg ikke imødekomme ønsket.

Spørgsmål 4:

Det ønskes specificeret, hvordan de 200.000 kr., som påregnes anvendt til basisundersøgelserprogrammet, skal anvendes. Herunder hvilke undersøgelsesmetoder der påtænkes anvendt. Ved besvarelsen kan der eventuelt opstilles et tænkt eksempel.

Svar:

De basisundersøgelser, som skal være gennemført i forbindelse med anmeldelse af et nyt stof, kan opdeles i 3 afsnit.

1. Bestemmelse af stoffets fysisk-kemiske egenskaber.

Stoffets smeltepunkt, kogepunkt, vægtfylde, opløselighed, nedbrydelighed, antændelighed, eksplosionsevne m. m. bestemmes (overvejende enkle laboratorieundersøgelser). Graden af antændelighed og eksplosionsevne bestemmer klassificeringen i visse fareklasser.

2. Undersøgelser af stoffets giftige eller andre sundhedsskadelige egenskaber.

2.1. På et toksikologisk laboratorium undersøges forsøgsdyrs dødelighed, når de udsættes for stoffet. Dyrene (rotter, kaniner) får tilført stoffet gennem munden, gennem huden og ved indånding. Herved kan fastlægges den dosis, som medfører halvdelen af forsøgsdyrenes død. Denne dosis betragtes som et mål for stoffets akutte giftighed og er bestemmende for, i hvilken fareklasse stoffet klassificeres.

2.2. Stoffets virkning på forsøgsdyrs (kaniners) hud og øjne bestemmes. Graden af ætsning eller irritation bestemmer klassificering.

2.3. Stoffets allergi-fremkaldende egenskaber bestemmes med marsvin som forsøgsdyr. Graden af allergi-virkning bestemmer anvendelse af en advarselssætning i stoffets mærkning.

2.4. Stoffets virkning over en noget forlænget periode (28 dage) bestemmes, når der anvendes lave doser af stoffet og gentagen påvirkning. De aflivede forsøgsdyr undersøges for eventuelle skader på organerne. Denne undersøgelses resultater kan føre til krav om videregående undersøgelser for kroniske virkninger.

2.5. Stoffets virkning på bakteriers arveanlæg undersøges i korttidsmetoder. Ændringer i bakteriers arveanlæg kan være et tegn på, at stoffet er kræftfremkaldende, og resultater af korttidsmetoder kan være bestemmende for krav om langvarige undersøgelser for kræftvirkninger på forsøgsdyr.

3. Undersøgelse af visse miljøvirkninger.

Stoffets giftighed for fisk og for dafnier undersøges, og stoffets nedbrydelighed bestemmes i laboratorieforsøg, der efterligner forholdene i rensningsanlæg og i naturen.

Den helt overvejende del af omkostningerne i basisprogrammet falder på de undersøgelser, der er beskrevet under punkt 2. Undersøgelserne under punkt 1 er for en stor dels vedkommende undersøgelser, som producenten af et nyt stof har foretaget i forbindelse med udviklingsarbejdet. De undersøgelser, der er nævnt under punkt 3, er ikke omkostningstunge.

Det senest foreliggende skøn over basisomkostningernes fordeling foreligger i den tyske lovskitse af 1978, som er omtalt i besvarelsen af spørgsmål 26. Med henvisning til en OECD-undersøgelse angives det her, at basisprogrammets omkostninger kan ansættes til 65.000 DM (= 182.000 kr.). Heraf falder 2.500 DM (= 7.000 kr.) på miljøundersøgelserne; som er omtalt ovenfor under punkt 3, og 30.000 DM (= 84.000 kr.) på »subakut toksicitet«, som er omtalt ovenfor under punkt 2.4.

Langt de fleste af de undersøgelseskrav, der indgår i basisprogrammet, kendes fra bekæmpelsesmiddelområdet, hvor resultater

af undersøgelserne for de virksomme stoffers vedkommende skal fremlægges ved ansøgning om godkendelse.

Til alle de nævnte undersøgelser findes beskrevne metoder. Såvel fra de amerikanske som de tyske myndigheder er udsendt samlinger af undersøgelsesmetoder, hvoraf basisundersøgelserne kun udgør en lille del.

Det er imidlertid nødvendigt, at metoder, der skal kunne anvendes for alle nye stoffer, udvælges og beskrives, således at der kan opnås enighed om, hvilke af flere mulige metoder man vil anerkende, og hvilke betingelser der skal gælde ved en given metode (undersøgelsens varighed, forsøgsdyrenes antal m. m.). Det er ligeledes påkrævet, at laboratorierne foretager sammenlignende undersøgelser, da laboratorierne for samme stof bør nå til samme resultat. Udvælgelse af metoder og beskrivelse af metoder sker for tiden såvel i OECD's som i EF's regie, og laboratorier i såvel OECD-landene som EF-landene deltager i sammenlignende undersøgelser.

Spørgsmål 5:

Hvad er det for 18 stoffer/stofgrupper, som i henhold til den amerikanske kemikalielov er udvalgt til særlig undersøgelse? Hvorfor er netop de udvalgt til særlig undersøgelse? Hvilke andre stoffer/stofgrupper er udvalgt til senere undersøgelse? I hvor stor udstrækning anvendes de her i landet? Disse stoffer/stofgrupper er i USA udvalgt på grund af deres særlige farlighed. Vil man her i landet på denne baggrund gribe ind over for dem?

Svar:

Miljøstyrelsen har oplyst følgende:

I den amerikanske kemikalielov findes en bestemmelse, der pålægger et udvalg (ITTC: Interagency TSCA Testing Committee) at udvælge maksimalt 50 stoffer eller stofgrupper, som anbefales nærmere undersøgt.

Ved udvælgelsen tager komiteen alle relevante faktorer i betragtning, men stoffer, som formodes at være kræftfremkaldende, mutagene eller fosterbeskadigende, gives høj prioritet. Således udvælges de på grund af:

- produktionsmængde
- udslip til miljøet
- erhvervs-mæssig udsættelse
- befolkningens udsættelse
- lighed med kendte farlige stoffer

- omfanget af data om stoffets virkninger
- det omfang, hvori yderligere undersøgelser forventes at fylde huller i den eksisterende viden

- omfanget af eksisterende undersøgelsesfaciliteter

- virkningernes karakter, herunder om der er tale om kronisk og invaliderende virkning.

Ved udvælgelsen elimineres stoffer, hvis risici må betegnes som velkarakteriserede samt allerede regulerede kemikalier, lægemidler, bekæmpelsesmidler, fødemiddeltilsetningsstoffer, naturprodukter og ikke-kommercielle kemikalier.

På nuværende tidspunkt har ITTC udvalgt 21 stoffer/stofgrupper til nærmere undersøgelse. I oktober 1977 blev den første liste på 10 stoffer/stofgrupper offentliggjort:

- alkylepoxider
- alkylphtalater
- chlorerede benzener, mono- og dichlorerede paraffiner
- chlormethan
- cresoler
- hexachlor-1,3-butadien
- nitrobenzen
- toluen
- xylener.

I april 1978 tilføjedes yderligere 8:

- acrylamid
- acrylphosphater
- chlorerede naphtalener
- dichlormethan
- halogenerede alkylepoxider
- polychlorerede terphenyler
- pyridin
- methylchloroform

samt i oktober 1978 endnu 3:

- tri-, tetra- og pentachlorbenzener
- 1,2-dichlorpropan
- glycidolderivater (dvs. epoxyforbindelser).

Disse 21 stoffer er fremkommet ved en flertrinnsudvælgelse af oprindelig 3500 stoffer.

Den amerikanske miljøstyrelse (EPA: Environmental Protection Agency) skal inden 12 måneder efter modtagelsen af en sådan liste offentliggøre et udkast til en bekendtgørelse indeholdende hvilke undersøgelser der skal foretages for hvert enkelt stof, hvem der

skal foretage undersøgelserne samt efter hvilke metoder de skal foretages; eller offentliggøre begrundelsen for at undersøgelser ikke vil blive forlangt foretaget.

EPA har i oktober 1978 bekendtgjort, at man ikke har kunnet udarbejde de krævede bekendtgørelsesudkast, da man hverken har kunnet færdiggøre gennemgangen af stofferne i den første anbefaling eller de nødvendige retningslinier for de undersøgelser, der vil blive forlangt. EPA har dog tilkendegivet, at en foreløbig vurdering tyder på, at ITTC's vurdering vil blive fulgt.

En stor del af de nævnte stoffer er allerede eller vil i nær fremtid blive optaget på bilag 1 til bekendtgørelse nr. 348 af 16. juni 1977 om klassificering, emballering og mærkning af farlige stoffer. Acrylamid, epichlorhydrin, nitrobenzen, cresoler og visse acrylphosphater er klassificeret som gifte og dermed pålagt visse udleveringsbegrænsninger. En tilsvarende regulering i form af mærkningskrav er ikke iværksat i De forenede Stater.

Det kan herudover oplyses, at miljøstyrelsen følger EPA's arbejde og uafhængigt af dette selv har iværksat en gennemgang af det foreliggende materiale vedrørende alkylepoxider og glycidolderivater. Såfremt dette arbejde, der kan intensiveres, når de i forslaget anførte ressourcer stilles til rådighed, viser, at der er behov for yderligere indgreb, vil der blive taget de fornødne initiativer.

Der vides kun lidt om omfanget af det danske forbrug af de nævnte stoffer, men det må antages, at de også her i landet anvendes i store mængder. Det kan således ud fra Danmarks Statistiks oplysninger vedrørende 1977 anslås, at det årlige forbrug af epoxyforbindelser er ca. 2000 t. Af andre forbindelser kan nævnes: toluen 6000 t, xylener 10.000 t, dichlormethan 1000 t, cresoler 2000 t, phtalater 4000 t og acrylphosphater 400 t. Heri er ikke medtaget bidraget fra forbruget af motorbenzin, der kan indeholde 10-20 pct. toluen og xylen, og terpentiner, som typisk indeholder 1-2 pct. xylen.

Spørgsmål 6:

Ad § 43.

Hvilke retningslinier vil man lægge til grund for krav om, at et stof skal undersøges på et statsligt eller godkendt laboratorium? Har man tidligere haft en praksis, f. eks. i forbindelse med giftloven, for at kræve un-

dersøgelser foretaget på et anerkendt laboratorium? Efter hvilke retningslinier skal virksomheder betale afgift for undersøgelse af deres stoffer? Skal de betale omkostningerne fuldt ud? Hvilken praksis har man haft med afgifter for undersøgelser på statslige laboratorier?

Svar:

I det omfang de mere komplicerede undersøgelser af kemiske stoffer og produkter, eksempelvis undersøgelser af toksikologiske og miljømæssige forhold, foretages her i landet, er det meningen på længere sigt alene at acceptere undersøgelser, udført på statslige laboratorier eller på private laboratorier, der er autoriseret i medfør af det i bemærkningerne til § 43 nævnte autorisationssystem. Som følge af dette system, hvorved et privat laboratoriums faglige standard og administrative procedurer officielt anerkendes, vil der ikke blive sondret mellem de to typer laboratorier. Mens giftloven ikke fordrer undersøgelser foretaget af producenten eller importøren, kræver bekæmpelsesmiddeloven, at der i forbindelse med en ansøgning om godkendelse af et bekæmpelsesmiddel forelægges et toksikologisk undersøgelsesmateriale. Dette materiale er i hovedsagen produceret i udlandet, og praksis i disse sager har været – og vil fortsat være – kun at acceptere materiale fra laboratorier, hvis faglige standard er almindeligt anerkendt.

Der er på indeværende tidspunkt ikke taget stilling til, efter hvilke retningslinier en producent eller en importør skal betale for undersøgelser, som kræves udført på et statsligt laboratorium her i landet. Udgangspunktet må være, at producenten og importøren skal betale de med undersøgelsen forbundne udgifter fuldt ud, hvilket er i overensstemmelse med f. eks. kemikaliekontrollens hidtidige praksis.

Spørgsmål 7:

Ad besvarelsen af spm. 64 (Opr. nr. Ikke optrykt):

Hvordan kunne en anmeldelsesordning, som sikrede en undersøgelse af produkters kombinationseffekter, udformes?

Kan der gives eksempler på kendte eller mulige kombinationseffekter, som det ville være ønskeligt at få undersøgt i forbindelse med en anmeldelsesordning?

Svar:

En anmeldelsesordning, som sikrede en undersøgelse af produkters kombinationseffekter, måtte i givet fald forudsætte, at man krævede alle produkter undersøgt og anmeldt.

En anmeldelse af et produkt skulle bl. a. indeholde oplysninger om og eventuelt undersøgelser af de enkelte stoffer i produktet. Ellers ville det ikke være muligt at vurdere, om et produkt bliver mere eller mindre farligt, hvis et af stofferne skiftes ud med et andet, eller hvis blandingsforholdet mellem stofferne ændres.

Det vil i praksis ikke være muligt at undersøge og vurdere samtlige produkter i alle variationer. Sådanne undersøgelser ville desuden kun afsløre en eventuel kombinationseffekt af de stoffer, der indgår i produktet. Det ville derimod ikke afsløre kombinationseffekter i forhold til andre stoffer, produktet eventuelt måtte komme i forbindelse med i øvrigt.

Det er således næppe muligt at angive en administrerbar ordning, der sikrer undersøgelse af kombinationseffekter, uanset om anmeldelsesordningen er baseret på anmeldelse af produkter eller stoffer.

Det skal i denne forbindelse fremhæves, at produkternes egenskaber i langt de fleste tilfælde vil kunne vurderes ud fra et kendskab til egenskaberne ved de stoffer, der indgår i produkterne.

Det kan yderligere fremhæves, at et af hovedformålene med lovforslagets bestemmelser om anmeldelse og undersøgelse af stoffer netop er, at man får mulighed for at gennemføre de nødvendige reguleringer af produkterne med den mest hensigtsmæssige indsats af ressourcer.

Spørgsmål 8:

Hvordan skal en producent/importør forholde sig, hvis der ikke findes tilstrækkelige undersøgelser til at vurdere et stofs farlighed, og dermed hvordan det skal mærkes, jfr. § 19, bemærkningerne side 44?

Svar:

Såfremt producenten eller importøren ikke selv har foretaget undersøgelser og derfor er i tvivl om stoffets farlighed, vil en gennemgang af den eksisterende håndbogslitteratur kombineret med et kvalificeret skøn i de fleste tilfælde være tilstrækkeligt til en korrekt

klassificering og mærkning. Er der herefter stadig tvivl om klassificeringens eller mærkningens rigtighed, kan producenten eller importøren rette henvendelse til miljøstyrelsen, som herefter må vurdere, om stoffet på det foreliggende grundlag må betragtes som mærkningspligtigt, eller om der skal foretages yderligere undersøgelser til belysning af stoffets farlighed. Som det fremgår af bemærkningerne til § 20 er det dog ikke tanken, at der for gamle stoffer som udgangspunkt skal stilles krav om, at der foretages undersøgelser svarende til dem, der skal foretages forud for anmeldelse af et nyt stof.

Spørgsmål 9:

Under henvisning til, at § 10, stk. 1, bl. a. har til formål at forebygge miljøskader, udledes en redegørelse for omfanget af den i stykkets sidste punktum nævnte forpligtelse til at give forhandlere og brugere kendskab til »eventuelle sikkerhedsforanstaltninger«.

Svar:

Som nævnt i bemærkningerne er § 10 en ny bestemmelse, der ikke findes i den gældende lovgivning og som pålægger alle, der har med kemiske stoffer at gøre, en almindelig agtpågivenheds- og orienteringsforpligtelse. I stk. 1, er importørers og producenters forpligtelse i så henseende nærmere beskrevet.

Bestemmelsen må ses i sammenhæng med mærkningsbestemmelserne i lovforslagets kapitel 4, der pålægger importører og producenter en forpligtelse til at sikre sig sådanne oplysninger om de egenskaber og virkninger, der knytter sig til stoffet eller produktet, at det bliver muligt at vurdere farligheden heraf og klassificere, emballere og mærke stoffet eller produktet efter lovens nærmere regler herom.

Et givent stof eller produkt kan dog tænkes at have nogle helt specielle egenskaber eller virkninger, som de i lovgivningen foreskrevne, til dels standardiserede mærkningsregler, ikke umiddelbart giver udtryk for. I sådanne tilfælde påhviler der importøren og producenten en forpligtelse efter § 10, stk. 1, til at sørge for, at forhandlere og brugere eksempelvis ved medfølgende brugsanvisninger bliver gjort opmærksom på disse egenskaber og virkninger og eventuelle sikkerhedsforanstaltninger med henblik på at und-

gå sundheds- og miljøska-der i forbindelse med anvendelse af stoffet eller produktet.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål 10.

Spørgsmål 10:

Hvorfor er bestemmelserne i § 10, stk. 1 og 2 ikke strafsanktioneret?

Svar:

Som det fremgår af bemærkningerne til § 10, stk. 1 og 2, er der tale om fastlæggelse af en almindelig agtpågivenheds- og orienteringsforpligtelse for alle, der har med kemiske stoffer og produkter at gøre. Disse bestemmelser skal imidlertid betragtes som rammebestemmelser, som dels udfyldes af de mere konkrete formulerede regler i loven (f. eks. § 19 og § 22), der er særskilt strafsanktioneret i lovens § 59, dels vil blive udfyldt af de nærmere strafsanktionerede regler i de bekendtgørelser, som agtes udstedt i henhold til lovens bemyndigelsesbestemmelser.

I særligt grove tilfælde vil dog en tilside-sættelse af forpligtelsen kunne straffes efter § 59, nr. 9, idet den, der ved uforsvarlig omgang med farlige stoffer og produkter udsætter menneskers eller husdyrs liv eller sundhed for fare kan straffes med bøde, hæfte eller fængsel i indtil 1 år.

Spørgsmål 11:

Har man planer om at ændre de nuværende mærkningsbestemmelser, hvis den nye lov vedtages, således at det mere direkte angives, hvilke risici man udsættes for? Det bedes herunder oplyst, om f. eks. kræftfremkaldende stoffer som benzin skal mærkes med: »fare for uhelbredelig skadevirkning.«

Svar:

Uafhængigt af fremlæggelsen af lovforslaget foregår der løbende et arbejde med at supplere og tydeliggøre de risikoangivelser og sikkerhedsforskrifter, som indgår i mærkningsbestemmelserne. Det kan således nævnes, at man ved førstkommande revision af bekendtgørelserne om farlige stoffer agter at tilføje angivelser vedrørende allergirisiko.

Allerede i kraft af den nuværende lovgivning kræves visse kræftfremkaldende stoffer mærket med »fare for uhelbredelig skadevirkning«, ligesom de af stofferne på giftlisten, der mistænkes for at være kræftfrem-

kaldende, er mærket med »mulig fare for uhelbredelig skadevirkning«. Man drøfter i øjeblikket mulighederne for at tydeliggøre, hvilke risici disse sætninger henviser til, men der foreligger endnu ikke konkrete forslag til nye mærkningsbestemmelser på dette område.

Miljøstyrelsen har oplyst, at problemerne om mærkning af benzin er under overvejelse. Overvejelserne er vanskelige, da betegnelsen dækker over blandinger af mange stoffer, hvis egenskaber ikke er fuldt klarlagt, og hvor det enkelte stofs forekomst kan variere meget.

Spørgsmål 12:

Ifølge de nuværende mærkningsregler skal det kemiske navn på et stof, som findes på listen over mærkningspligtige stoffer, angives på etiketten. Vil disse regler blive videreført eller eventuelt udvidet, således at navnene på alle sundhedsfarlige stoffer skal angives på etiketten?

Svar:

Det er tanken ikke alene at videreføre, men også at udvide de gældende regler om mærkning, således at mærkningspligten ikke gøres afhængig af, om et stof er opført på en liste over farlige stoffer.

Efter lovforslaget vil kriteriet for mærkningspligt være stoffets eller produktets farlighed, hvilket kræver en bekendtgørelse om, efter hvilke kriterier et stof og et produkt skal klassificeres og mærkes.

Farlige stoffer kan imidlertid indgå i et produkt i så små mængder, at produktet ikke er i besiddelse af det farlige stofs egenskaber. I sådanne tilfælde vil det næppe altid være hensigtsmæssigt at kræve mærkning af stofferne.

Spørgsmål 13:

I hvilke tilfælde agter ministeren at tillade udenlandsk mærkning i stedet for dansk? Der henvises til § 22.

Svar:

Hovedreglen i § 22 er, at farlige kemiske stoffer og produkter skal mærkes på dansk. Tilsvarende bestemmelse findes i § 8 i miljøministeriets bekendtgørelse nr. 348 af 16. juni 1977 om klassificering, emballering og mærkning af farlige stoffer, og fandtes i øvrigt også indirekte i den nu ophævede bekendtgø-

relse nr. 305 af 9. oktober 1961 om fremstilling, udlevering og opbevaring af gifte og sundhedsfarlige stoffer, §§ 7, 10 og 12.

At dømme ud fra erfaringerne med administrationen af disse bestemmelser vil der kun i yderst sjældne tilfælde blive tale om at tillade udenlandsk mærkning.

For stoffer og produkter, der sælges til almindelige forbrugere, vil man være meget tilbageholdende med at give en sådan tilladelse. Det vil formentlig kun komme på tale, hvor et stof eller produkt er mærket på et af de skandinaviske sprog.

Det kan i øvrigt oplyses, at 1967-direktivet, som er grundlaget for bekendtgørelse nr. 348, i art. 7, stk. 4, fastsætter, at »medlemsstaterne kan gøre forhandling af farlige stoffer på deres område betinget af, at etikettens tekst udformes på det eller de sprog, der tales i det pågældende land.«

Spørgsmål 14:

Ad besvarelsen af spørgsmål 33 og 34, jfr. endvidere spørgsmål 27 (Opr. nr. Ikke optrykt) 11, 12, 13 og 82 (Opr. nr. Ikke optrykt) angående forslaget § 22 udbeder udvalget

sig ministerens forslag til den mest hensigtsmæssige måde (f. eks. fremlæggelse af materiale, samråd med deltagelse af embedsmænd med praktisk erfaring eller besigtigelse), hvorpå udvalget kan få indblik i den praktiske gennemførelse af krav om mærkning (rubricering, katalogisering m. v.)

Svar:

Som anført i bemærkningerne i § 22 vil de hidtidige regler i bekendtgørelse nr. 348 af 16. juni 1977 med bilag indtil videre blive opretholdt.

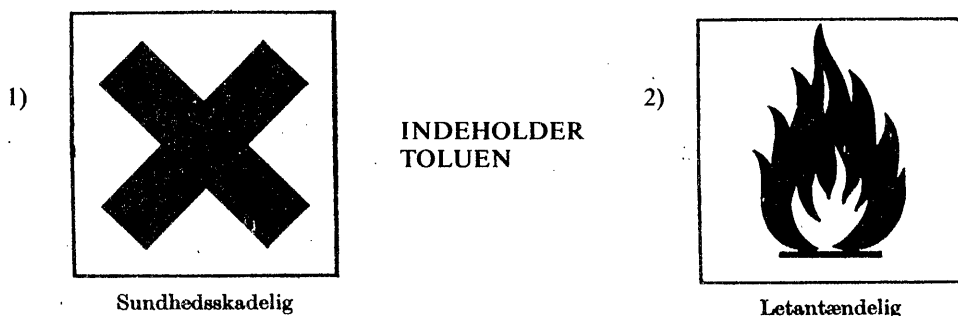
Denne bekendtgørelse findes i vejledning nr. 1/1977 fra miljøstyrelsen, der er omdelt til miljøudvalgets medlemmer i folketingsåret 1977/78 under Alm. del 0-bil. 5. Bekendtgørelsen er ligeledes fremsendt til udvalget som bilag til besvarelse af spørgsmål 11 (Opr. nr. Ikke optrykt).

Som eksempel på, hvorledes man mærker et stof optaget på listen, kan nævnes stoffet toluen.

Bilaget til bekendtgørelsen angiver følgende:

Stoffets betegnelse	EF-liste	Symbol	R-sætninger	S-sætninger	Anm.
Toluen	601-021-00-3	F + Xn	11-20	16-29-33	

En korrekt mærkning af toluen efter bekendtgørelsen med bilag kan se således ud:

- 3) Meget brandfarlig
- 4) Farlig ved indånding
- 5) Holdes væk fra antændelseskilder – Rygning forbudt
- 6) Må ikke kommes i kloak afløb
- 7) Træf foranstaltninger mod statisk elektricitet

ad 1: symbol Xn (trykt med sort på orange gul bund)

ad 2: symbol F (trykt med sort på orange gul bund)

ad 3: R-sætning nr. 11

ad 4: R-sætning nr. 20

ad 5: S-sætning nr. 16

ad 6: S-sætning nr. 29

ad 7: S-sætning nr. 33

Fabrikantens/importørens navn og adresse skal herudover altid angives på etiketten.

Endelig skal emballagen være forsynet med S-sætning (sikkerhedsforskrift) nr. 2: »Opbevares utilgængeligt for børn«, hvis varen sælges til hobbybrug, husholdningsbrug el. lign.

Spørgsmål 15:

Hvilke stofområder tænkes inddraget i anmeldelsesordningen med hjemmel i § 18?

Svar:

Det vil selv med anvendelse af udenlandske undersøgelser kræve et betydeligt udredningsarbejde at klarlægge, hvilke stofområder det eventuelt ville være rimeligt at inddrage i en anmeldelsesordning. Da de fornødne ressourcer hidtil ikke har været til stede, har dette arbejde ikke kunne påbegyndes, endsiige færdiggøres, hvorfor der ikke på nuværende tidspunkt kan gives en nærmere redegørelse herfor.

Spørgsmål 16:

Hvem vil have adgang til oplysningerne i registeret over anmeldelserne af nye kemiske stoffer?

Svar:

Som nævnt i bemærkningerne til lovforslaget er det mellem miljøministeriet og arbejdsministeriet aftalt, at det register over stoffer og materialer i arbejdsmiljøet, som er planlagt etableret på arbejdsmiljøinstituttet, også skal modtage og registrere de oplysninger, der følger med en anmeldelse efter denne lov, og således være et fælles register for begge ministeriers område.

Ved skrivelse af 3. marts 1978 nedsatte arbejdsministeren en arbejdsgruppe med repræsentanter fra de to ministerier med den opgave at udarbejde forslag til opbygning af det fælles register. I arbejdsgruppens kommissorium er bl. a. nævnt, at gruppen skal redegøre for, hvem der bør have adgang til oplysninger fra registret, og for de med registrering forbundne fortrolighedsproblemer, herunder hvorledes de kan løses.

Arbejdsgruppen har endnu ikke afsluttet sit arbejde med en endelig rapport, hvorfor det stillede spørgsmål ikke fuldt ud lader sig besvare.

Det er klart, at såvel miljøministeriet som arbejdsministeriet vil have adgang til alle fællesregistrets oplysninger i det omfang, det er nødvendigt for varetagelsen af vedkommende myndigheds opgaver. Det væsentligste problem i denne forbindelse er imidlertid, i hvilket omfang »omverdenen« vil få adgang til oplysningerne.

Ud fra en foreløbig redegørelse fra arbejdsgruppen må det antages, at der nøje må tages stilling til, hvilke oplysninger der kan udleveres, idet registret vil indeholde såvel ganske banale oplysninger (f. eks. det anmeldte stofs handelsnavn) som ganske væsentlige produktionshemmeligheder (f. eks. fremstillingsmetode). En anmodning om aktindsigt må derfor i hvert enkelt tilfælde vurderes nøje både med henblik på arten af den ønskede oplysning og på, om den person, der fremsætter anmodningen, er berettiget til at få oplysninger.

Jeg forventer, at arbejdsgruppen i sin endelige rapport, der antagelig vil være færdig i løbet af 1979, vil komme med et nærmere oplæg til, hvorledes disse problemer kan løses. Dette oplæg vil naturligvis blive drøftet med de berørte parter.

Spørgsmål 17:

Ad besvarelsen af spm. 78 (Opr. nr. Ikke optrykt):

Angående tavshedspligten i § 58 ønskes en uddybning af, hvilke oplysninger der efter ministerens opfattelse vil være omfattet af denne pligt. Det bedes endvidere oplyst, hvem der skal foretage den konkrete vurdering af, om et stofs sammensætning og evt. sundhedsskader har krav på hemmeligholdelse.

Svar:

Oplysningerne i en anmeldelse efter kap. 3 om et stof vil blive registreret i det fælles register, der er planlagt etableret på arbejdsmiljøinstituttet.

Om udlevering af oplysninger fra dette register henvises til svaret på spørgsmål 16 og 101 (Opr. nr. Ikke optrykt).

For så vidt angår spørgsmålet om, hvem der afgør, om oplysningerne kan udleveres, vil det være den myndighed, der er i besid-

delse af oplysningerne om stoffet, der træffer denne afgørelse.

Spørgsmål 18:

I hvilke tilfælde vil arbejdere, forbrugere, beboere og/eller fagbevægelsen, lejerforeninger, forbrugergrupper og miljøgrupper blive betragtet som ikke havende en væsentlig interesse i sagens udfald og derved ikke være klageberettigede?

Der henvises til bemærkningerne til § 55.

Svar:

Kredsen af klageberettigede til ankenævnet er ikke nærmere afgrænset. Af bemærkningerne til § 56 fremgår bl. a., at klage i overensstemmelse med gældende praksis vil kunne indgives af den, til hvem afgørelsen er rettet, og i øvrigt af enhver, der kan antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. I de sagstyper, som nærmere er beskrevet i svaret på spørgsmål 48 (Opr. nr. Ikke optrykt), f. eks. konkrete påbud eller forbud mod salg, import og anvendelse af et kemisk stof efter § 30 eller konkrete dispensationsafgørelser, vil det imidlertid ofte være vanskeligt for andre end den, til hvem afgørelsen er rettet, at påvise en sådan individuel, væsentlig interesse, som er beskyttelsesværdig. Oftest vil risikoen for stoffets spredning og virkning berøre en ubestemt kreds af personer.

De i spørgsmålet opremsede større uafgrænsede persongrupper vil ikke uden videre kunne betragtes som klageberettigede, f. eks. kan gruppen optræde som klager, såfremt der kan påvises en individuel, væsentlig interesse for en eller flere af de personer, som gruppen består af, og som gruppen vil kunne fremstå som fuldmægtig for. I øvrigt mener jeg, at man inden for disse principper må anlægge en rimelig, liberal praksis ved afgørelse af spørgsmålet om klageberettigelse.

Må jeg i øvrigt tilføje, at spørgsmålet om, hvorvidt en person eller persongruppe er klageberettiget, kun har relevans, hvor der er tale om at påklage en konkret afgørelse til en højere administrativ myndighed. Selv om de persongrupper, som er nævnt i spørgsmålet, således ikke kan betragtes som klageberettiget i en konkret sag, der er rejst af andre, er de dog ikke hermed afskåret fra at rette henvendelse til myndighederne og på den måde gøre opmærksom på et konkret forhold. Ef-

ter sædvanlig administrativ praksis vil myndighederne tage en sådan henvendelse op med henblik på vurdering af, om der er anledning til indgriben fra myndighedernes side.

Spørgsmål 19:

Ad besvarelsen af spørgsmål 48 (Opr. nr. Ikke optrykt) og 18: Ministeren bedes konstruere et konkret eksempel på, at

- 1) en arbejder på en kemisk virksomhed
- 2) en arbejder i en virksomhed, som anvender kemiske stoffer
- 3) en arbejder, beskæftiget med oprensning
- 4) en forbruger

vil være klageberettiget iflg. loven.

Svar:

Indledningsvis vil jeg gøre opmærksom på, at omfanget af klageadgangen efter lovforslaget ikke belyser omfanget af de samlede muligheder for at øve indflydelse på lovens administration.

For det første bevirker det forhold, at en person ikke kan indbringe en truffet afgørelse for en højere instans, som nævnt i spørgsmål 18, ikke, at den pågældende er afskåret fra at rette henvendelse til den myndighed, der kan træffe afgørelse i 1. instans og dermed øve indflydelse på denne afgørelse.

For det andet vil indgreb over for anvendelsen af et bestemt kemisk stof eller produkt oftest ske ved generel regulering, f. eks. ved at det optages på en liste over farlige stoffer efter § 21. Over for sådanne generelle regelsættelser er der ingen, der er klageberettigede, men oplysninger og ønsker fra de nævnte grupper vil indgå i myndighedernes overvejelser omkring en sådan regulering. Sådanne regelsættelser fastsættes af den politisk ansvarlige minister eller den, han bemyndiger hertil.

Ser man dernæst på spørgsmålet om adgangen til at klage over konkrete afgørelser, er det som anført i besvarelsen af spørgsmål 48 (Opr. nr. Ikke optrykt) ikke på nuværende tidspunkt endelig fastlagt, hvilke typer af konkrete afgørelser der i medfør af § 56 vil kunne ankes til miljøankenævnet. Dette vil afhænge af indholdet af de øvrige bestemmelser, der skal udfærdiges i medfør af loven.

Ifølge bemærkningerne til § 56 vil klage i overensstemmelse med almindelig administrativ praksis kunne indgives af den, til hvem afgørelsen er rettet, og i øvrigt af enhver, der kan antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Det vil være miljøankenævnet, der gennem sin praksis nærmere fastlægger, hvem der er klageberettiget efter loven.

Spørgsmålet om, hvem der er klageberettiget, må altid afgøres ud fra en konkret vurdering af, om afgørelsen efter sit indhold på væsentlig måde berører klagerens forhold. Såfremt der f. eks. efter § 32 måtte være fastsat regler, hvorefter et bestemt produkt ikke må anvendes til et givet formål, (og der i disse regler er givet mulighed for dispensation og klageadgang til miljøankenævnet), og en forbruger får meddelt afslag på en ansøgning om dispensation, vil forbrugeren være klageberettiget.

Såfremt en konkret afgørelse imidlertid drejer sig om et stofs eller produkts anvendelse eller betingelserne herfor, må det på forhånd anses som lidet sandsynligt at den enkelte forbruger eller arbejder kan have en tilstrækkelig interesse i afgørelsen til at blive anset som klageberettiget. Det kan vedrørende de i punkt 1-3 nævnte arbejdere bemærkes, at disse vil kunne have en særlig interesse i kemiske stoffer og produkter i det omfang, disse stoffer og produkter anvendes på deres arbejdsplads. Denne interesse må først og fremmest varetages gennem arbejdsmiljølovgivningen. Det kan tilføjes, at der som nævnt i de almindelige bemærkninger, afsnit VI, og i bemærkningerne til § 7 vil blive nedsat et udvalg med repræsentanter for arbejdsministeriet og miljøministeriet med den opgave at sikre koordination af afgørelser og regelsættelser.

Selv om en afgørelse kan have interesse for den helt ubestemte kreds af personer, der - direkte eller indirekte - måtte komme i forbindelse med produktet, vil det næppe være rimeligt eller administrerbart at give den enkelte adgang til at klage over en sådan afgørelse. En sådan antagelse måtte i øvrigt medføre, at alle skulle underrettes om en sådan afgørelse.

Jeg skal i denne anledning til supplerende af bemærkningerne til lovforslaget og min besvarelse af spørgsmål 18 bemærke, at der efter min opfattelse bør anvendes en rimelig, liberal praksis ved afgørelse af spørgsmål om

klageberettigelse, såfremt en landsdækkende forbruger- eller erhvervsorganisation, hvis medlemskreds berøres væsentligt af en truffet afgørelse, ønsker en sag, som organisationen selv har rejst over for miljøstyrelsen, eller en afgørelse, organisationen har fået kendskab til, prøvet i miljøankenævnet.

For en sådan liberal kurs taler, at afgørelser efter lovforslaget ofte vil berøre en større og ubestemt personkreds, der som ovenfor anført i almindelighed ikke vil have mulighed for at påklage afgørelsen. Der består her en forskel til f. eks. miljøbeskyttelsesloven og råstofloven, hvor afgørelser vedrørende en fast ejendoms udnyttelse m. v. typisk vil få direkte betydning for bestemte personer (naboer m. v.), og hvor der derfor ikke er tillagt organisationerne en ankeadgang, medmindre der består et egentligt fuldmagtsforhold.

Spørgsmål 20:

Ad svaret på spørgsmål 18: Svarer den »rimelige, liberale praksis ved afgørelse af spørgsmålet om klageberettigelse«, som ministeren vil anlægge, til den praksis, som er anlagt i forhold til miljøbeskyttelsesloven? (Der tænkes bl. a. på, at miljøstyrelsen og miljøankenævnet har afvist Noah/Amager og Vejvæsenets Arbejderes Klub som klageberettigede i forhold til Lynette-anlægget).

Svar:

Afgørelser, der træffes i medfør af miljø-

beskyttelsesloven, vedrører som oftest en bestemt fast ejendoms (en virksomheds) forhold og berører dermed typisk en nærmere afgrænset persongruppe (virksomhedens ejer og de omkringboende).

Afgørelser, der træffes i medfør af dette lovforslag, vil derimod oftest berøre en ubestemt kreds af personer. Man kan derfor ikke sammenligne miljøbeskyttelsesloven og dette lovforslag for så vidt angår spørgsmålet om klageberettigelse. Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål 19.

Spørgsmål 21:

Hvor stort vil personalebehovet blive, hvis der i stedet for 300 stoffer om året anmeldes 1000 stoffer? Der henvises til lovforslagets bemærkninger side 25-26.

Svar:

Som udgangspunkt kan man regne med, at behandling af 1000 nye stoffer om året i stedet for 300 vil medføre en tilsvarende forøgelse af den del af personalebehovet, som behandler anmeldelser af nye stoffer. Da der muligvis kan opnås en vis rationalisering af behandlingen i kraft af det større antal sager er der dog i det følgende regnet med en tredobling af den berørte del af personalet.

Personalebehovet ved anmeldelse af henholdsvis 300 og 1000 stoffer om året kan herefter opgøres således:

Ved anmeldelse af	300 stoffer om året		1000 stoffer om året	
	AC	HK	AC	HK
Miljøstyrelsen - behandling af anmeldelser af nye stoffer	6	3	18	9
Miljøstyrelsen - øvrige funktioner	1	1	3	3
Kemikaliekontrollen	2	1	6	3
Toksikologisk institut under Statens levnedsmiddelinstitut	3	2	9	6
Miljøankenævnet	1	1	2	2
Arbejdsmiljøinstituttet	1	4	3	12
Personale til behandling af anmeldelse af nye stoffer	14	12	41	35

Det bemærkes, at der for en række af de nævnte institutioner er foretaget en fordeling af det personalebehov, som er anført i bemærkningerne, på opgaver vedrørende henholdsvis nye stoffer og eksisterende stoffer.

Det skønnes under alle omstændigheder mest hensigtsmæssigt at påbegynde opbygningen af den nye administration i overens-

stemmelse med bemærkningerne til lovforslaget. Hvis erfaringerne fra de første år af lovens administration imidlertid viser, at antallet af nye stoffer væsentligt overstiger 300 om året, må der tages stilling til spørgsmålet om en forøgelse af ressourcerne.

Spørgsmål 22:

Der ønskes en redegørelse for det af kemikaliekontrollen i 1971 planlagte tilsynsprogram. Det bedes herunder oplyst, hvorfor det ikke er blevet gennemført, og hvor stor personaleudvidelse det vil kræve at gennemføre programmet. Der henvises til bemærkningerne til lovforslaget, side 24, højre spalte, øverst.

Svar:

Miljøstyrelsen har givet følgende redegørelse:

Det i 1971 af kemikaliekontrollen planlagte tilsynsprogram blev udarbejdet i anledning af foreningsrådets rapport »Pesticider«.

Ca. 12.000 virksomheder var i 1971 registreret under kemikaliekontrollens tilsynsvirksomhed. Virksomhederne er fordelt på 4 grupper (I-IV), alt efter bl. a. farlighed af de produkter, der skal kontrolleres og dermed den tilsigtede hyppighed af kontrolbesøg.

Under gruppe I henhører bl. a. fabrikanter og importører af bekæmpelsesmidler, forhandlere af bekæmpelsesmidler i fareklasse X og detailforhandlere af gifte; i denne gruppe skulle besøg ske 1 gang om året. Under gruppe II henhører bl. a. forhandlere af bekæmpelsesmidler i fareklasse A og en gros forhandlere af gifte; her skulle besøg ske gennemsnitlig 1 gang over en 2-års periode. I gruppe III, der bl. a. omfatter forhandlere af bekæmpelsesmidler i fareklasse B, skulle besøg ske gennemsnitlig 1 gang over en 3-års periode og i gruppe IV omfattende bl. a. forhandlere af bekæmpelsesmidler i fareklasse C skulle besøg ske 1 gang over en 6-års periode.

Tilsynsprogrammet tilsigtede ca. 3.500 besøg pr. år svarende til et ressourceforbrug på 2,7 akademikerår.

Heroverfor står, at man i 1971 rådede over ca. 1,7 akademikerår til dette arbejde. Der manglede altså i 1971 1 akademiker.

Da der i perioden fra 1971 på grund af udviklingen i den berørte branche er sket en forøgelse af det antal virksomheder, som kræver en intensiv kontrol, og da en væsentlig stigning i antallet af bekæmpelsesmidler i fareklasse X yderligere har øget den gruppe af virksomheder, som kræver den mest intensive kontrol samtidig med at kemikaliekontrollen bl. a. på grund af EF-arbejdet har måtte omprioritere sit arbejde på bekostning af tilsyns- og kontrolopgaverne, ville det i dag nødvendiggøre en personaleudvidelse på

2½ akademiker, såfremt tilsynsprogrammet i overensstemmelse med sin ordlyd skulle gennemføres i henhold til den nuværende lovgivning. Bortset fra, at kemikaliekontrollen i 1975 fik bevilget en særlig rejseinspektør til varetagelse af kontrollen med en kviksølvbeholdning er der ikke siden 1971 sket nogen personaleudvidelse på tilsyns- og kontrolområdet. Dette skyldes bl. a., at man i miljøministeriets første tid, af de mange forslag fra foreningsrådet valgte at koncentrere indsatsen om dem, der især var presserende. Dette medførte, at gift- og bekæmpelsesmiddelområdet, hvor der var etableret en relativt velfungerende administration, blev prioriteret lavere end f. eks. miljølovsområdet, kemikalieaffaldsområdet, svovl i olie m. v.

Ved opgørelsen af personalebehovet på kemikaliekontrollen til varetagelse af de nye tilsyns- og kontrolopgaver i henhold til lovforslaget har man ikke taget udgangspunkt i tilsynsprogrammet fra 1971, men det er miljøstyrelsens og kemikaliekontrollens opfattelse, at tilsyns- og kontrolarbejdet fremover med den i lovforslaget anførte ressourceforøgelse vil kunne udføres på en forsvarlig måde.

Spørgsmål 23:

Hvor mange stoffer og stofgrupper regner ministeren med kan gennemgås af 4 AC og 2 HK medarbejdere? Der henvises til gennemgangen af kendte stoffer, lovforslagets side 26-27.

Svar:

På det omtalte sted skønnes det, at miljøstyrelsens forøgede personalebehov til gennemgang af kendte stoffer vil udgøre 4 AC og 2 HK medarbejdere. Disse medarbejdere skal deltage i løsningen af den del af opgaverne, som påhviler miljøstyrelsen, nemlig at tage initiativ til og foretage styring af udredninger vedrørende kendte stoffer. Størstedelen af det mere dybtgående undersøgelsesarbejde tænkes imidlertid udført af særligt sagkyndige, f. eks. ansat på toksikologisk institut ved statens levnedsmiddelinstitut, eller specielt engageret til opgaven.

Ifølge bemærkningerne side 31-32 skønnes den nødvendige personaleforøgelse for toksikologisk institut ved statens levnedsmiddelinstitut at udgøre 11 AC og 8 HK. Heraf er anslået, at 6 AC og 5 HK-medarbejdere skal

tilknyttes behandling af kendte stoffers toksikologiske forhold.

Ifølge bemærkningerne side 29 skønnes det endvidere nødvendigt at bevilge 5 mill. kr. årligt til udredninger og undersøgelser, hovedsagelig til undersøgelser og udredninger vedrørende kendte stoffer.

De samlede ressourcer til gennemgang af kendte stoffer er således betydeligt større end det for miljøstyrelsen alene anførte antal på 4 AC og 2 HK-medarbejdere.

Det er imidlertid umuligt at angive et nøjagtigt tal for det antal stoffer eller stofgrupper, som årligt kan gennemgås i Danmark. Det skyldes, at arbejdsindsatsen kan variere meget kraftigt, f. eks. afhængig af, om der er tale om gennemgang af en stofgruppe, som ikke tidligere har været vurderet og som derfor kræver større ressourcer, eller om der er tale om at gennemgå udenlandske undersøgelser med henblik på en vurdering af om resultaterne bør føre til regulering af de pågældende stoffer i Danmark, hvad der kræver betydeligt færre ressourcer.

Spørgsmål 24:

Den i bemærkningerne til lovforslaget givne redegørelse over internationalt samarbejde og tilsvarende lovgivning i andre lande udbedes så vidt muligt i skematisk form med angivelse af, på hvilke områder de respektive regelfastsættelser adskiller sig indbyrdes.

Svar:

I. Internationalt samarbejde.

I a. EF

A Klassificerings- emballerings- og mærkningsdirektiver	1967-direktivet (med senere ændringer) om farlige stoffer	1973-direktivet om opløsningsmidler (under revision)	1977-direktivet om maling, lak, lim m. v.	1978-direktivet om bekæmpelsesmidler	På forberedende stadium: Forslag vedrørende husholdningsprodukter. Forslag vedrørende præparater generelt
B. Direktiver, som regulerer kemiske stoffers anvendelse	1976-direktivet om begrænsning, markedsføring og anvendelse af visse farlige stoffer og præparater (PCB, PCT, vinylchlorid)	1976-direktivet om kosmetik, som ved forbudsliste, begrænsningsliste og positivliste regulerer indholdsstofferne i kosmetik		1978-direktivet om forbud mod anvendelse af visse stoffer (kviksølvforbindelser, organiske chlorforbindelser) i bekæmpelsesmidler	

I a: EF-samarbejde.

I bemærkningerne til lovforslaget er omtalt en række *Rådsdirektiver*. Et direktiv er bindende for enhver medlemsstat med hensyn til de tilsigtede mål, men overlader det til de nationale myndigheder at bestemme form og midler for gennemførelsen.

I b. OECD-samarbejdet.

Resultater af samarbejdet vedrørende kemikalier udtrykkes i *rekommendationer*, dvs. anbefalinger til medlemslandene om, at de i rekommendationerne givne retningslinier følges.

I c. Nordisk samarbejde.

Samarbejdet under embedsmandskomiteen for miljøspørgsmål under Nordisk Ministerråd er *projektorienteret*. Der iværksættes fortrinsvis mindre kortlægninger, udredninger og litteraturstudier om enkeltspørgsmål.

II. Lovgivning i andre lande.

I bemærkningerne til lovforslaget er omtalt:

USA's »Toxic Substances Control Act«

Frankrigs »Loi sur le contrôle des produits chimiques«

Sveriges »Lag om hälso- och miljöfarliga varor«

Norges »Lov om produktkontroll« samt »Lov om arbeidervern og arbeidsmiljø«.

Miljøstyrelsen har på vedlagte skemaer givet en fremstilling af I og II.

C. Anmeldelse af nye stoffer (Direktivforslag)	6. ændring af 1967-direktivet. Anmeldelsesreglerne knyttes til klassificeringsdirektivet ud fra den betragtning, at det primære formål med anmeldelseskravet er inddragelse af det nye stof under 1967-direktivets klassificerings- og mærkningsregler.			
D. Godkendelse af bekæmpelsesmidler	Forslag på forberedende stadium			
Arbejdsgrupper	Revision af stoffister, kriterier for klassificering og mærkning, toksikologiske undersøgelsesmetoder.			
I b. OECD				
Rekommandationer	Rek. af 1973 om PCB. <i>Opfordring til begrænsning af PCB til lukkede systemer</i>	Rek. af 1973 om kviksølv. <i>Opfordring til begrænsning af kviksølv-udledning til omgivelserne</i>	Rek. af 1974 om vurdering af <i>kemikaliers miljøeffekter</i> . <i>Opfordring til fremskaffelse af statistiske oplysninger vedrørende kemiske stoffer og produkter</i>	Rek. af 1977 vedrørende forhåndsvurdering af kemiske stoffer (vurdering af nye stoffer)
Arbejdsgrupper	Samarbejde om undersøgelsesmetoder, laboratoriekvalitet, fortrolighedsspørgsmål m. m.			

I c. Nordisk samarbejde

Projekter	Kortlægning af undersøgelsesressourcer for produktkontrol	Normer for virksomheders egen kvalitetskontrol	Behandling af fortrolige oplysninger i forbindelse med produktkontrol	Brandimprægneringsmidler
-----------	---	--	---	--------------------------

II. Lovgivning i andre lande	USA	Frankrig	Sverige	Norge	Norge
Lovenes område	Loven omhandler kemiske stoffer og produkter og regulerer ud fra hensyn til sundhed og miljø	Som USA	Som USA	<i>Lov om produktkontroll</i> Tillige generel produkt-sikkerhedslov. Miljøhensynet indtager støj- og affalds-problemer	<i>Lov om arbejdsdervn og arbejdsmiljø</i>
Dækning af det kemiske område	I alle nævnte lande findes på en række specielle områder særlovgivning				
Bekæmpelsesmidler omfattes: Kosmetik omfattes:	÷ ÷	÷ ÷	+ +	÷ +	
Myndighedernes indgrebsmuligheder	Bemyndigelser med hensyn til undersøgelseskrav, oplysningskrav, mærkningskrav, regulerende indgreb, såsom forbud eller begrænsninger, findes i alle de nævnte love				

	Særlig procedure for udvælgelse og prioritering af eksisterende stoffer med henblik på obligatorisk undersøgelse.				
Systematisk registrering af stoffer og/eller produkter	EPA's udarbejdelse af katalog over eksisterende stoffer på grundlag af obligatorisk rapportering fra producenter og importører er hjemlet i loven		Registr. af stoffers og prod.s art, sammensætn., mængde indledt efter bemyndigelse m. h. t. oplysningspligt		Registr., også af stofegenskaber, forsøges efter bestemmelse om meddelelsespligt
Nye stoffer	Def. som stoffer der ikke er optaget i katalog over eksist. stoffer	Def. som i det danske forslag	Defineres ikke		
Anmeldelse af nye stoffer	90 dage før kommerciel produktion eller import	1 måned før kommerciel produktion eller import	÷	÷	÷
Oplysningskrav i forbindelse med anmeldelse	Data, som kan muliggøre EPA's risikovurdering – i det omfang anmelderen er i besiddelse af sådanne data eller med rimelighed kan fremskaffe dem. Ikke specificerede undersøgelseskrav	Data, til risikovurdering. Undersøgelleskrav forventes stillet.			

Specielt vedrørende anmeldelsesfristens anvendelse.

Hverken i den amerikanske lov eller i den franske lov er der med anmeldelsesproceduren institueret en godkendelsesprocedure.

Den franske lov forudsætter 1-månedesfristen anvendt til myndighedernes konstatering af, at anmeldelsen er sket forskriftsmæssigt.

USA's EPA (Environmental Protection Agency) har efter den amerikanske lov i forbindelse med anmeldelse af nye stoffer indenfor anmeldelsesfristen følgende aktionsmuligheder:

EPA kan forlænge 90-dages-fristen med endnu 90 dage maksimalt, dersom de foreliggende oplysninger tyder på, at en regulering bør søges iværksat, men at dette ikke kan nås indenfor 90-dages-fristen.

Senest 45 dage før fristens udløb kan EPA meddele anmelderen, at visse nærmere specificerede oplysninger må fremsendes, da de foreliggende oplysninger er utilstrækkelige til vurdering af størrelsen af en skønnet risiko. I mangel af sådanne oplysninger vil EPA søge produktionen forbudt eller begrænset.

Dersom anmelderen inden 30 dage fremlægger en argumenteret indsigelse mod det bebudede indgreb, kan EPA ikke selv stand-

se en produktion, men må indbringe sagen for en domstol.

Dersom anmelderen meddeler tilstrækkelige oplysninger og fremlægger overbevisende argumentation, kan truslen om indgreb bortfalde.

En tilsvarende situation foreligger, også hvis EPA skønner, at de foreliggende oplysninger er tilstrækkelige til, at en risiko vurderes som uacceptabel.

EPA har iøvrigt samme mulighed overfor nye som overfor »gamle« stoffer, at regulere ved bekendtgørelse (rule), en proces, der dog ikke kan føres hurtigt igennem, da den forudsætter offentliggørelse af forslag, kommentarperiode og offentlige høringer.

Spørgsmål 25:

Det bedes oplyst, hvor langt man i EF-regie er nået med behandlingen af 6. ændring af 1967-direktivet.

Svar:

Miljøstyrelsen, der på miljøministeriets vegne fører forhandlingerne om 6. ændring, har oplyst, at der i forhandlingerne om denne ændring, som rummer bestemmelserne om anmeldelse af nye stoffer, er enighed om grundlæggende principper.

Der er enighed om, at nye stoffer, det vil sige stoffer, som markedsføres i Fællesskabet efter bestemmelse af ikrafttrædelsesdato, og som ikke har været markedsført i Fællesskabet før denne dato, af producenten eller importøren skal anmeldes til den kompetente myndighed i det medlemsland, hvor stoffet produceres eller importeres.

Der er enighed om, at anmeldelse i ét EF-land skal gælde som anmeldelse i samtlige EF-lande.

Der er vidtgående overensstemmelse i opfattelserne af, hvilke undersøgelser af det nye stof der på anmelderens foranledning skal være foretaget, og hvilke oplysninger der skal følge med anmeldelsen.

Der mangler endnu en række forhandlinger om, hvilke videregående undersøgelser der enten kan eller skal kræves, dersom stofferne markedsføres i større mængder, og dersom de undersøgelsesresultater, der allerede foreligger, giver signaler om en alvorlig sundhedsrisiko eller fare for miljøet.

Der er endnu ikke opnået afklaring af, hvorledes bestemmelser om undtagelser fra

anmeldelsespligten bør udformes. Ud fra den betragtning

- at anmeldelserne i første række bør vedrøre stoffer, som kommer til anvendelse i virksomhederne og i almindelige forbrugsvarer,
- at der ikke bør lægges urimelige hindringer i vejen for forskning og udvikling,
- at den risiko, som kan være knyttet også til specielle og begrænsede anvendelser af nye stoffer, ikke bør tabes af syne
- at anmeldelsernes antal må holdes inden for en størrelse, som administrationerne kan magte,

har en række muligheder for udformning af undtagelsesbestemmelser været drøftet, men det er endnu ikke færdigdrøftet, hvorvidt vægtgrænser, anvendelsesformål eller en kombination af vægtgrænser og anvendelsesformål er egnet som grundlag for en rimelig undtagelsesbestemmelse.

På enkelte punkter er der mellem medlemslandene uenighed af principiel karakter. Det gælder således spørgsmålet om direktivets dækningsområde, hvor enkelte medlemslande er af den opfattelse, at direktivet bør harmonisere nationalt fastsatte bestemmelser om begrænsninger i nye stoffers anvendelse. Danmark har med flertallet fastholdt, at direktivet ikke bør indeholde regler om, at nationalt fastsatte bestemmelser om begrænsninger i stoffers anvendelse stadfæstes eller ændres på fællesskabsplan.

Endvidere er der principielle forskelle i medlemslandenes opfattelse af, hvorledes kompetencefordelingen mellem Rådet og den under Kommissionen hørende revisionskomité bør være med hensyn til foretagelse af ændringer i visse af direktivets bilag, som bl. a. omfatter omfanget af undersøgelseskrav.

Da der endelig mangler afklaring af en række detailspørgsmål, kan det ikke med sikkerhed siges, hvornår 6. ændring af 1967-direktivet vil kunne vedtages, men der er i medlemslandene betydelig interesse for en snarlig vedtagelse, og der er grund til at antage, at vedtagelsen vil kunne ske før den ikrafttrædelsesdato, som er forudsat i lovfor-slaget.

Spørgsmål 26:

Hvilke lovgivningsinitiativer påtænkes gennemført eller er gennemført i EF-landene som følge af forslaget til 6. ændring af 1967-

direktivet. Oplysningerne bedes så vidt muligt givet i skematisk form med angivelse af eventuelle forskelle i de respektive landes gennemførelse af den foreslåede direktivændring.

Svar:

Der foreligger oplysninger om sådanne initiativer fra Frankrig, England og Vesttyskland. Om indholdet af disse initiativer kan miljøstyrelsen oplyse følgende:

Frankrigs lov om kontrol med kemiske produkter, som vedtoges i 1977, er ikke en følge af forslaget om 6. ændring af 1967-direktivet, men var den direkte anledning til, at forslaget om 6. ændring af 1967-direktivet blev udarbejdet.

Karakteristiske træk af den franske lov er gengivet i besvarelsen af spørgsmål 24.

England udsendte i 1977 til diskussion et oplæg vedrørende anmeldelse af nye stoffer som grundlag for udarbejdelse af en lovregel, som formentlig vil blive knyttet til »Lov om sundhed og sikkerhed under arbejde« (1974).

Forslaget følger anmeldelsesreglerne og de grundlæggende undersøgelseskrav i forslaget om 6. ændring af 1967-direktivet.

Anmeldelse forudsættes at finde sted 30 dage før markedsføring.

Det foreslås imidlertid, at der indføres en generel vægtgrænse for anmeldelse: 1 t pr. år pr. producent eller importør, således at stoffer under denne vægtgrænse ikke skal anmeldes, men at også eksisterende stoffer, der nu produceres eller importeres i mængder på under 1 t pr. år, skal anmeldes, dersom vægtgrænsen overskrides.

Vesttyskland har i 1978 gennem OECD udsendt en beskrivelse af grundtrækkene i en kommende forbundslov om kemikalier.

Lovens sigte er beskyttelse af sundheden, i og uden for arbejdsmiljøet, samt beskyttelse af det ydre miljø.

Loven vil hovedsagelig indeholde bestemmelser om undersøgelse og anmeldelse af nye stoffer og herudover rammebestemmelser om undersøgelse af eksisterende stoffer, som mistænkes for langsigtede skadevirkninger, om laboratoriekvalitet, om mærkning, om restriktioner.

»Nye stoffer« vil blive defineret ved hjælp af en skæringsdato og med støtte af en stoffliste.

Anmeldelsesbestemmelser og grundlæggende undersøgelseskrav følger stort set forslaget om 6. ændring af 1967-direktivet. Lovskitsen forudsætter anmeldelse »forud for markedsføring«, uden at spørgsmålet om anmeldelsesfrist er nærmere omtalt. Undersøgelse af stoffers miljøvirkninger vil kun blive forlangt, hvis stofferne i ret betydelige mængder kommer i kontakt med miljøet.

Man har ikke kendskab til, om der i de øvrige medlemslande er taget lovgivningsinitiativer og i givet fald, på hvilket stadium de befinder sig.

Spørgsmål 27:

ad ministerens besvarelse af spørgsmål 26:

Hvorledes stiller ministeren sig til at gennemføre en tilsvarende definition af »nye stoffer« som påtænkt af Vesttyskland med samme skæringsdato og med en stoffliste, hvis udarbejdelse i praksis kunne ske på grundlag af den tyske liste?

Svar:

Miljøstyrelsen har over for mig oplyst, at Vesttysklands planer med hensyn til en stoffliste ikke på nuværende tidspunkt er konkretiseret. Vesttyskland har under forhandlingerne om 6. ændring af 1967-direktivet støttet tanken om udarbejdelse af en EF-stoffliste.

Da jeg i øvrigt ikke finder, at det vil være hensigtsmæssigt at lade lovforslagets ikrafttræden afhænge af udarbejdelse af en stoffliste, jfr. besvarelsen af spørgsmål 26 (opr. nr. Ikke optrykt), finder jeg ikke anledning til at foreslå en ændring i lovforslagets definition af »nye stoffer«.

Spørgsmål 28:

Det bedes oplyst, om ministeren vil finde det hensigtsmæssigt at gennemføre en ændring af den i lovforslaget anvendte terminologi og de foreslåede definitioner, således at der i denne henseende kommer overensstemmelse mellem lovforslaget og EF's direktiv af 27. juni 1967.

Svar:

Hvor EF-direktivet anvender betegnelserne »stoffer« og »præparater«, anvender lovforslaget betegnelserne »kemiske stoffer« og »kemiske produkter«.

Lovforslagets definitioner er valgt, så de er i overensstemmelse med EF-direktivets. Dog

er det i bemærkningerne forsøgt at udbyde disse definitioner videre, end teksten i EF-direktivet gør det. En sådan afklaring er også nødvendig i de andre EF-lande.

Når det er fundet hensigtsmæssigt i lovens titel og ordvalg at medtage »kemiske«, er det for at understrege lovens karakter af »kemikalielovgivning« og for at bruge et ordvalg der bedst muligt giver ikke-fagfolk en umiddelbar fornemmelse af hvad loven regulerer.

Spørgsmål 29:

ad § 17.

Indebærer bestemmelsen, at en anmeldelse i et andet EF-land forhindrer anvendelse af § 30?

Spørgsmål 30:

Indebærer bestemmelsen, at en anmeldelse i et andet EF-land, som accepterer de i EF fastlagte minimumskrav (som nævnt i bemærkningerne til § 13), vil have gyldighed i Danmark?

Spørgsmål 31:

Hvordan vil ministeren sikre, at myndighederne har samme kontrol med nye stoffer, der anmeldes i et andet EF-land, som med stoffer, der anmeldes i Danmark?

Svar:

Forslaget til 6. ændring af 1967-direktivet er baseret på den forudsætning, at anmeldelse i ét af EF-landene betragtes som anmeldelse i samtlige EF-lande. Det modtagende lands myndigheder fremsender anmeldelsen til EF-Kommissionen, som derefter sender anmeldelsen til samtlige medlemslande.

Det er forudsat i direktivforslaget, at myndighederne i det land, hvor anmeldelsen indgives, tager stilling til den af anmelderen foreslåede klassificering og mærkning. Disse myndigheder kan også, hvis det skønnes nødvendigt, forlange yderligere undersøgelser foretaget af anmelderen.

Dersom et andet medlemslands myndigheder efter at have modtaget anmeldelsen via EF-Kommissionen finder, at anmeldelsen indeholder oplysninger af en sådan art, at yderligere undersøgelser burde have været forlangt, må dette lands myndigheder rette henvendelse herom til myndighederne i det land, hvor anmeldelsen blev indgivet.

Anvendelse af bemyndigelsen i § 17 indebærer, at et stof, som er anmeldt i et andet EF-land i overensstemmelse med de i EF fastlagte minimumskrav, og hvis anmeldelse er accepteret i dette EF-land, betragtes som anmeldt i Danmark.

Som det er nævnt i bemærkningerne til § 17 er det forudsat, at der kan fastsættes regler om, at en dansk importør af et stof, der er anmeldt i et af de øvrige EF-lande, skal meddele de danske myndigheder, at stoffet nu sælges her i landet.

At et stof, som er anmeldt i et andet EF-land, betragtes som anmeldt i Danmark, afskærer ikke de danske myndigheder fra at fastsætte bestemmelser om regulering i medfør af § 30. Som de fælles EF-regler om anmeldelse er foreslået, omfatter de ikke begrænsninger i et nyt stofs anvendelse.

Spørgsmål 32:

Ad besvarelsen af spm. 29, 30 og 31, sidste afsnit:

Det bedes oplyst, om anmeldelse af et stof i et andet EF-land afskærer danske myndigheder fra at fremsætte anmodning/fastsætte regler om stoffet eller produktet i medfør af lovforslagets kap. 8 om oplysnings- og undersøgelsespligt.

Svar:

I forbindelse med anmeldelser i overensstemmelse med det foreliggende forslag til 6. ændring af 1967-direktivet kan krav om specifikke supplerende undersøgelser stilles af myndighederne til det pågældende lands egne virksomheder, dvs. til de virksomheder, som anmelder i det pågældende EF-land.

Dersom et stof anmeldes i et andet EF-land, kan danske myndigheder anmode dette lands myndigheder om, at anmeldelsens oplysninger bliver udbygget. Ligeledes kan man anmode det pågældende lands myndigheder om, at der foretages andre supplerende undersøgelser end dem, som dette lands myndigheder har forlangt af producenten eller importøren. Derimod kan Danmark ikke stille krav om sådanne oplysninger eller undersøgelser efter § 41 direkte over for den fremmede producent eller over for den, der importerer stoffet i Danmark. Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmålene 92 og 94 (Opr. nr. Ikke optrykt).

Miljøstyrelsen har endvidere oplyst følgende:

»Under de seneste forhandlinger er der opnået enighed om, at der til direktivet vil blive knyttet bestemmelser om videregående undersøgelser. Disse bestemmelser vil sikre, at medlemslandenes stiller visse undersøgelseskrav senest, når vægtmængden af et anmeldt stof når op på 100 t pr. år pr. markedsfører. Bestemmelserne er samtidig vejledende for medlemsstaternes bedømmelse af behovet for videregående undersøgelser i vægtintervallet 10–100 t pr. år pr. markedsfører. Visse af undersøgelseskravene betinges alene af vægtmængder, medens andre tillige betinges af resultater i grundundersøgelserprogrammet.

Ved 1.000 t vil det blive obligatorisk for anmeldelseslandet at udarbejde et program for yderligere undersøgelser.

Bestemmelserne afskærer ikke myndighederne i det land, hvor stoffet bliver anmeldt, fra at stille specifikke undersøgelseskrav ved vægtmængder under 10 t pr. år pr. markedsfører.

De videregående undersøgelser vedrører helt overvejende stoffernes mulige forsinkede skadevirkninger.

Ved import her til landet af et i et andet EF-land anmeldt stof vil der ikke efter § 41 kunne stilles krav om undersøgelser i tillæg til de undersøgelseskrav, der allerede i overensstemmelse med ovennævnte undersøgelsesplan er stillet af myndighederne i det land, hvor stoffet er anmeldt.

Kapitel 8's bestemmelser om oplysningspligt i øvrigt berøres ikke af 6. ændring af 1967-direktivet.«

Spørgsmål 33:

Hvor besværligt vil det blive at få ændret en allerede EF-vedtagen mærkning af et bestemt stof, hvis der f. eks. fremkommer yderligere oplysninger?

Spørgsmål 34:

I hvilken udstrækning vil EF's klassificeringer (S- og K-sætningerne) hindre, at der i Danmark indføres regler om, at stoffer/produkter kan mærkes som f. eks. »allergifremkaldende«, »fosterskadende« eller »kræftfremkaldende«?

Svar:

Det eksisterende regelsæt for mærkning af kemiske stoffer er fælles EF-regler, hvor ændringer i kravene til mærkning af enkelte

stoffer eller optagelse af nye faresymboler, risiko- eller sikkerhedssætninger nødvendigvis gør forudgående drøftelser med de øvrige lande.

Normalt – dvs. bortset fra situationer, hvor myndighederne finder andet helt uforvarligt – vil gennemførelsen af sådanne ændringer kræve, at der er flertal herfor i den komité, der varetager ajourføringen af klassificerings- og mærkningsreglerne, foranlediget af f. eks. nye undersøgelsesresultater.

Det er naturligvis en tungere procedure at gennemføre en ønsket ændring gennem et sådant internationalt system. På den anden side medfører systemet, at de danske myndigheder automatisk delagtiggøres i de andre landes overvejelser og forslag. Gevinsten herved har hidtil mere end rigeligt opvejet det ekstra besvær, der har været i enkelte sager, og der har ikke til dato været tilfælde, hvor man i revisionskomiteen ikke har givet danske forslag en tilfredsstillende behandling.

Flere af EF-landene har i de sidste år været interesseret i en mere »oplysende« mærkning i retning af at præcisere, *hvilke* sundhedsfarer der måtte være forbundet med et bestemt stof. Et resultat af drøftelserne herom i EF er de i besvarelsen af spørgsmål 41 nævnte angivelser vedrørende allergirisiko.

Spørgsmål 35:

Ad besvarelsen af spm. 33 og 34:

Hvorledes er den EF-komité sammensat, som efter det oplyste træffer afgørelse om den danske klassificering, mærkning m. v.?

Hvor lang tid er EF-komiteen om at behandle forslag fra medlemslande af mindre rækkevidde (f. eks. om et enkelt stof) og af forslag af større betydning (f. eks. om ændring af fareklasserne)?

Hvilke retlige muligheder har Danmark for at indføre f. eks. skærpede mærkningsbestemmelser, hvis EF-komiteen ikke vil være med hertil?

Svar:

Den i spørgsmålet nævnte EF-komité, hvis fulde navn er »Udvalget for tilpasning af direktiverne om fjernelse af tekniske hindringer for handel med farlige stoffer og præparater til den tekniske udvikling«, er sammensat af embedsmænd fra medlemslandene. Den danske repræsentant i udvalget udpeges

af miljøstyrelsen. Foruden denne deltager en embedsmand fra arbejdstilsynet i udvalgets møder. Udvalget holder møder, når den stående arbejdsgruppe, EF-kommissionen har nedsat vedrørende farlige stoffer og produkter, har færdigbehandlet en sag.

Arbejdsgruppen behandler parallelt forslag vedrørende ændring af fareklasser og klassificering af ikke ét, men en række stoffer. Den tid, det tager at behandle de enkelte stoffer i udvalget, varierer derfor noget. Almindeligvis går der dog et par år fra et stof ønskes optaget på listen, til klassificeringen af stoffet er tilendebragt.

Det er dog således, at Danmark i denne periode kan fastsætte mærkningsregler, idet 67-direktivet før 6. ændring kun omfatter de stoffer, der er optaget på direktivets liste over farlige stoffer. For så vidt angår mere vidtgående spørgsmål er det ikke muligt generelt at sige, hvor langt tid, der går fra et forslags fremsættelse til eventuel vedtagelse.

Det kan oplyses, at kommissionen efter udtalelse fra udvalget i december 1978 vedtog et direktiv omfattende såvel R-sætninger (risikoangivelser) vedrørende allergi som klassificering af 123 farlige stoffer og stofgrupper. Det næste møde i udvalget finder formentlig sted i juli 1979, hvor ca. 200 stoffer forventes forelagt til klassificering.

67-direktivet harmoniserer før 6. ændring reglerne for klassificering, emballering og mærkning af farlige stoffer. Danmark kan derfor ikke for stoffer, der er optaget på direktivets liste over farlige stoffer, fastsætte

særregler om bl. a. faresymboler, risikoangivelser og sikkerhedsforskrifter.

Hvis et stof – mærket efter reglerne i 67-direktivet – udgør en fare for sundhed eller sikkerhed, kan et medlemsland ved anvendelse af den såkaldte sikkerhedsklausul midlertidig fastsætte bl. a. skærpede mærkningsbestemmelser som betingelse for forhandling af dette stof på sit område.

For så vidt angår mærkning af produkter, er man derimod ikke bundet af 67-direktivet, men der er i EF vedtaget særlige direktiver om klassificering, emballering og mærkning af maling og lak, opløsningsmidler og bekæmpelsesmidler. Disse direktiver er endnu ikke omsat til danske regler.

Spørgsmål 36:

Er ministeren opmærksom på, at 6. ændring til 1967-direktivet forventes vedtaget på ministerrådsmødet primo maj 1979?

Vil ministeren drage omsorg for, at nærværende lovforslag ændres, således at det bliver i overensstemmelse med EF-direktivet?

Svar:

Jeg er opmærksom på, at forslaget til 6. ændring af 1967-direktivet vil blive forelagt de faste repræsentanters udvalg i maj 1979 med henblik på forelæggelse på et senere ministerråds-møde.

Som forslaget til 6. ændring i øjeblikket foreligger, giver lovforslaget den fornødne mulighed for, at Danmark kan opfylde direktivets krav.

GROSSERER-SOCIETETET
 Danmarks Engros Handelskammer
 Børsen. 1217 København K

Bilag 2

Den 29. december 1978

Til
 Folketingets miljø- og planlægningsudvalg.

Ang.: Forslag til lov om kemiske stoffer og produkter.

I anledning af nærværende lovforslag skal Societetet indledningsvis og helt generelt anføre, at vi naturligvis ikke kan have indvendinger imod regulering på dette område af hensyn til forbrugerne.

På den anden side må vi fremhæve, at det forekommer ganske urimeligt set fra et samhandelssynspunkt, at der fastsættes regler, som er specielle for produkter, der skal forhandles i Danmark. Ligesom i andre relationer mener vi, at man bør opmuntre til, at der bliver opstillet fælles regler i hvert fald for EF-området. Det må være evident, at danske særregler hæmmer udviklingen henimod at gøre EF til et virkeligt frihandelsområde.

Ved en gennemgang af lovforslaget må man også konstatere, at så godt som samtlige bestemmelser skal kunne fastsættes nærmere af miljøministeren. Selv om disse udviklede tekniske forhold gør en vis anvendelse af bemyndigelse naturlig, mener vi, at man i dette forslag er gået langt videre, end hensynet til en rimelig gennemførelse af reglerne gør det nødvendigt.

Til § 11 anføres, at også andre end importøren må kunne foranstalte undersøgelse eller i § 12 indgive anmeldelse til miljøministeriet. F. eks. vil der være tilfælde, hvor det er naturligt, at det er agenten, der forestår dette.

I § 13, nr. 1 skal der gives oplysning om det pågældende stofs navn og kemiske identitet, dvs. recepten. Vi finder dette receptkrav alt for vidtgående og for en betydelig kreds af virksomheder, der importerer, vil det ikke engang være muligt at fremskaffe de nødvendige oplysninger. Her kan særlig henvises til virksomheder inden for den elektrokemiske branche, hvor de importerede kvantiteter er meget små, ofte fra 5 g – 5 kg på årsbasis, hvor recepten ikke kan fremskaffes.

Dette vil i sin yderste konsekvens betyde, at en række produkter af mere eller mindre speciel karakter må udgå af markedet, måske med den konsekvens, at ellers ønskværdige produktioner eller tjenesteydelser hæmmes.

§ 16 foreslås ændret som følger:

»Enhver producent eller importør af et kemisk stof, der er anmeldt efter § 12, stk. 1, skal underrette ministeren, såfremt der er foretaget ændringer i de oplysninger, der er meddelt ved anmeldelsen, jfr. § 13, stk. 1. Underretning skal ligeledes foretages, såfremt producenten eller importøren kommer i besiddelse af væsentlige nye oplysninger om stoffet, eller såfremt han bliver bekendt med nye analysemetoder, der vedrører det anmeldte stof.«

§ 17. Her bør det være således, at kemiske stoffer og produkter, der er godkendt i andre lande inden for EF, umiddelbart bør betragtes som godkendt her i landet. Endvidere bør der indføres en regel, der gør det muligt at sidestille godkendelser i lande uden for EF, f. eks. USA, med godkendelse her i landet.

§ 20, stk. 2. I opregningen af farlige stoffer og produkter har man nævnt otte klasser, hvilket er én gruppe mere, end hidtil anvendt, idet man har indført gruppen »let antændelig«. Vi finder det meget uheldigt, at man foretager en ny klassifikation, som kan give anledning til tvivlsspørgsmål, og man henstiller, at man anvender samme klassifikation som i anden lovgivning med berøring til dette felt.

I § 22, stk. 3 og 4, giver man ministeren en helt fri bemyndigelse til at fastsætte de nærmere regler om mærkning, anvendelse m. v. Regler af denne karakter vil, især når der er tale om produkter, der kun sjældent indføres eller indføres i mindre kvantiteter, kunne virke som en restriktion, der vil kunne hin-

dre eller hæmme den naturlige import af det eller de pågældende produkter.

§ 39. Ifølge lovens hovedbestemmelse, § 1, har loven til formål at forebygge sundheds- og miljøskader, og efter § 2 skal regulering kunne ske for produkter, der er eller formodes at være farlige for sundheden eller skadelige for miljøet. Derfor har vi vanskeligt ved at se, hvorledes de økonomiske og regnskabsmæssige forhold kan have betydning for administrationen af loven. Man må formentlig gå ud fra, at de krav, der må opstilles, er af teknisk og ikke af økonomisk karakter. Derfor tillader vi os at foreslå, at ordene »herunder om økonomiske og regn-

skabsmæssige forhold« slettes.

§ 55. I stk. 3, nr. 1, fastsættes sammensætningen af det ankenævn, der skal være klageinstans for administrative afgørelser i henhold til loven. Da importøren er sidestillet med producenten i lovforslagets forskellige regler, finder vi det mærkeligt, at handelen og specielt importhandelen ikke er repræsenteret i dette ankenævn. I betragtning af, at en meget betydelig del af de kemiske stoffer og produkter importeres, finder vi det rimeligt, at importhandelen igennem Grosserer-Societetet bliver repræsenteret i dette ankenævn.

Med venlig hilsen

GROSSERER-SOCIETETET

Knud Olesen

formand

H. Sejer-Petersen
direktør.

Miljøministerens kommentarer

ad skrivelse af 29. december 1978 fra Grosserer-Societetet (ministerens skrivelse af 13. marts 1979 til udvalget.)

Til de af Grosserer-Societetet fremsatte generelle bemærkninger vedrørende samhandlæssynspunktet samt det vedrørende § 22, stk. 3 og 4, anførte kan jeg bemærke, at en stor del af lovforslagets bestemmelser netop er udformet under hensyntagen til de forskellige internationale aftaler og lignende, som foreligger, navnlig inden for EF, vedrørende de forhold, lovforslaget omhandler.

Som det også er nævnt i forslagets bemærkninger (side 15), er det særdeles påkrævet med et omfattende internationalt samarbejde på netop dette område. Dette skyldes, at intet land – og slet ikke de små lande – på grund af det meget store antal kemiske stoffer er i stand til selv at foretage tilstrækkelige undersøgelser af de mange stoffer, som er i anvendelse, og de mange nye, som hvert år tages i anvendelse. Samhandelen med de kemiske stoffer gør desuden, at det er meget ønskeligt, at der i videst muligt omfang er ensartet regeldannelse vedrørende de kemiske stoffer og produkter.

I øvrigt kan jeg ikke dele Grosserer-Societetets opfattelse, hvorefter der ved ud-

formningen af loven er anvendt bemyndigelsesbestemmelser i langt videre omfang end nødvendigt af hensyn til en rimelig gennemførelse af reglerne.

Lovforslaget skal som også nævnt af Grosserer-Societetet gøre det muligt at regulere meget forskelligartede forhold af teknisk kompliceret natur.

Det er ikke muligt i selve loven at angive, hvilke konkrete reguleringer og undersøgelser et bestemt stof eller produkt skal underkastes. I lovens tekst er det derfor angivet, hvilke rammer og overordnede principper der skal ligge til grund for lovens administration.

Vedrørende § 39 bemærkes, at udvalget i skrivelse af 6. december 1978 (L 79 – bil. 2) har ønsket i et kommende samråd at drøfte dette spørgsmål (spørgsmål B). For så vidt angår § 55, stk. 3, nr. 1, henvises til besvarelsen af udvalgets spørgsmål nr. 12 (opr. nr. Ikke optrykt) og 73 (opr. nr. Ikke optrykt). For så vidt angår Grosserer-Societetets øvrige bemærkninger til enkelte af forslagets bestemmelser, henvises der til vedlagte notat, udarbejdet af miljøstyrelsen.

MILJØSTYRELSEN

15. kontor

J. nr. M 7021-8

Marts 1979.

NOTAT

om Grosserer-Societetets skrivelse til folketingets miljø- og planlægningsudvalg.

Den 19. maj 1978 udsendte miljøstyrelsen et udkast til lovforslag til høring hos en lang række organisationer, institutioner m. v., herunder også til Grosserer-Societetet. Over for en del af disse organisationer, bl. a. Grosserer-Societetet, tilkendegav miljøstyrelsen, at man var villig til at imødekomme eventuelle ønsker om drøftelser af udkastet ved et møde. Miljøstyrelsen modtog dog ingen reaktioner fra Grosserer-Societetet på lovudkastet.

Til det nu foreliggende brev af 29. december 1978 skal miljøstyrelsen knytte følgende kommentarer til de konkrete punkter, som er nævnt i skrivelserne.

Ad § 11.

Miljøstyrelsen er opmærksom på de særlige forhold, der kan gøre sig gældende, hvor en agent formidler en handelsaftale mellem en udenlandsk leverandør og måske en række danske importører.

Ud fra en praktisk synsvinkel bør det formentlig i visse tilfælde være agenturfirmaet, som skal indgive anmeldelse efter lovforslagets kapitel 3, i stedet for den enkelte importør. Det vil ofte være agenturfirmaet, der har kontakten til den udenlandske producent. Agenturfirmaet vil dermed lettest kunne få de oplysninger, som en anmeldelse skal indeholde.

Som det er nævnt i lovforslagets bemærkninger, side 28, skal der ved lovens ikrafttræden foreligge en bekendtgørelse om anmeldelsesordningen. Ved udarbejdelse af udkast til denne bekendtgørelse, som naturligvis vil blive forhandlet med de berørte organisationer, vil miljøstyrelsen være opmærksom på disse handelsarrangementer. Det er styrelsens opfattelse, at lovforslaget giver mulighed for i bekendtgørelsen at lade agenturfirmaet varetage anmeldelsesforpligtelsen på importørens vegne.

Ad § 13, stk. 1, nr. 1.

Det, der skal anmeldes efter kapitel 3, er nye stoffer – ikke produkter. Spørgsmålet om recepten er derfor ikke aktuel. Det, der skal oplyses efter bestemmelsen, er stoffets navn ifølge anerkendt kemisk nomenklatur, et eventuelt handelsnavn samt den kemiske formel for stoffet.

Ad § 16.

Det er miljøstyrelsens opfattelse, at den af Grosserer-Societetet foreslåede formulering af § 16 ikke indebærer nogen realitetsændring af lovforslagets § 16. Da man tillige finder den sprogligt uklar, kan man ikke anbefale, at formuleringen ændres.

Ad § 17.

Lovforslagets § 17 giver ministeren bemyndigelse til at fastsætte regler om, at anmeldelse i et andet EF-land sidestilles med anmeldelse i Danmark. En tilsvarende bestemmelse findes ikke i kapitel 7 om godkendelse af kemiske stoffer og produkter til særlige formål. Som det er nævnt i ministerens besvarelse af spørgsmål 23 fra udvalget om godkendelse af bekæmpelsesmidler, har man fra dansk side i EF været forbeholdne over for tanken om, at ét medlemsland med virkning for hele Fælleskabet kan godkende bekæmpelsesmidler. Dette forbehold er navnlig grundet i de forskelle i økologiske, klimatologiske, landbrugsmæssige og lignende lokale forhold, som er mellem de enkelte medlemsstater. Lignende betragtninger gør sig gældende ved eventuel godkendelse af andre produkttyper end bekæmpelsesmidler – såvel i som uden for EF.

Man skal tilføje, at man ikke på nuværende tidspunkt kan anbefale at sidestille anmeldelse i lande uden for EF, f. eks. USA, med anmeldelse i Danmark. Inden for EF tilstræber man fælles regler om anmeldelse, som på flere punkter adskiller sig fra de amerikanske regler.

Ad § 20, stk. 2.

Fareklassen »let antændelig« (med tilhørende flammesymbol, F) er nævnt såvel i 1967-direktivet (jfr. ministerens besvarelse af spørgsmål 11 (Opr. nr. Ikke optrykt) fra udvalget), som i miljøministeriets bekendtgørel-

se nr. 348 af 16. juni 1977 om klassificering, emballering og mærkning af farlige stoffer, jfr. direktivets art. 2, stk. 2, litra c, og bekendtgørelsens § 2, stk. 1, nr. 4. De øvrige fareklasser i lovforslagets § 20, stk. 2, er ligeledes nævnt såvel i direktivet som i bekendtgørelsen.

Bilag 3

De samvirkende danske
Landboforeninger
Axelborg
1620 København V

Danske Husmandsforeninger
Vester Farimagsgade 6
1606 København V.

Folketingets miljø- og
planlægningsudvalg.
31. januar 1979.

Vedr. forslag til lov om kemiske produkter.

Et af de centrale punkter i forslaget til lov om kemiske produkter drejer sig om den administrative struktur. Landboorganisationerne ønsker på dette punkt at henlede folketingets opmærksomhed på, at et uafhængigt og særdeles fagligt kompetent Giftnævn hidtil har kunnet sikre befolkningen en enkel, billig og fuldt tilfredsstillende administration for så vidt angår de i landbruget anvendte bekæmpelsesmidler. Organisationerne foreslår derfor, at Giftnævnets *sammensætning* og *kompetence* bevares under den nye lov. Vi ønsker i den forbindelse at pege på, at giftnævnetsordening er en af de tre modeller til administrativ struktur, som Miljøstyrelsen

selv har peget på som en mulighed. Dette fremgår af styrelsens redegørelse om vurdering af kemiske stoffer og produkter.

I lovforslagets bemærkninger er der ikke rejst kritik af Giftnævnets hidtidige arbejde, som kan berettige en omlægning af strukturen. Afskaffelse af giftnævnetsordening medfører alene merudgifter for både det offentlige og for erhvervslivet. Tilsammen drejer disse merudgifter sig om ca. 50 mill. kr. om året. Hovedparten af dette beløb vedrører bekæmpelsesmidlerne, og vi er af den opfattelse, at beløbet reelt kan spares ved at fortsætte den nuværende ordening, der er fuldt tilfredsstillende.

De samvirkende danske Landboforeninger

H. O. A. Kjeldsen

Danske Husmandsforeninger

Chr. Sørensen

Miljøministerens kommentarer

ad skrivelse af 31. januar 1979 fra de Samvirkende danske Landboforeninger og Danske Husmandsforeninger.

(ministerens skrivelse til udvalget af 13. marts 1979):

Idet jeg kan henvise til min besvarelse af spørgsmål 14 fra udvalget (Opr. nr. Ikke optrykt), skal jeg oplyse, at jeg har været opmærksom på organisationernes ønske om en bevarelse af giftnævnet, og at jeg har forståelse for baggrunden for dette ønske. Jeg finder imidlertid fortsat, at det vil være meget uhensigtsmæssigt at opsplitte beslutningskompetencen således, at der gælder én kompetence for bekæmpelsesmidlerne og én kompetence for de øvrige kemiske stoffer og produkter.

Landbrugsorganisationernes opfattelse af, at afskaffelsen af giftsnævnsordningen alene medfører merudgifter for både det offentlige og for erhvervslivet af størrelsesordenen 50 mill. kr. pr. år, og at hovedparten af dette

beløb vedrører bekæmpelsesmidlerne, må bero på en misforståelse. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er forholdet det, at en gennemførelse af lovforslaget, som omfatter alle kemiske stoffer og produkter, og ikke kun bekæmpelsesmidlerne, skønnes at medføre merudgifter for det offentlige på ca 20 mill. kr. pr. år og udgifter for erhvervslivet på andre 20 mill. kr. For så vidt angår det offentliges merudgifter, er det kun godt ½ mill. kr., der vedrører bekæmpelsesmidlerne, og dette beløb er ikke en konsekvens af nedlæggelsen af giftnævnet, men skyldes en udvidelse af opgaverne på området. For så vidt angår erhvervslivets merudgifter, skønnes disse at være meget begrænsede på bekæmpelsesmiddelområdet.

Cheminova**Bilag 4**

10. april 1979

UDVIKLINGSAFDELINGEN*Registrering**Vedrørende begreberne »nyt« – »gammelt« i forbindelse med produktkontrollovgivning.**Generel problematik.*

Ved indførelse af lovgivning om produktvurdering og -kontrol har man i alle lande erkendt, at en prioritering af indsatsen er nødvendig. Begrænsningen i antallet af stoffer, der skal vurderes og kontrolleres, foretages sædvanligvis ved kun at lade lovgivningen omfatte »nye« stoffer.

Herved opstår problemet, at man skal have fastlagt, hvornår et kemisk stof skal betegnes som »nyt« i lovens forstand. Dette gøres sædvanligvis efter et af følgende to kriterier:

A. Fastsættelse af en skæringsdato, hvorefter et stof betegnes som »nyt«, hvis det ikke har været bragt på markedet forud for skæringsdatoen.

B. Udarbejdelse af en liste over de stoffer, der findes på markedet. Derefter betegnes et stof som »nyt«, hvis det ikke findes på listen.

Af disse to kriterier har B den store fordel, at en producent eller importør på en let og entydig måde kan afgøre, om hans påtænkte stof også er »nyt« i lovens forstand og derfor skal anmeldes. Den samme fordel har myndighederne naturligvis.

Det danske lovforslag.

Det skal indledningsvis bemærkes, at der ved alle henvisninger til lovforslaget og ved vurderingen af dette benyttes teksten, som den forelå ved lovforslagets fremsættelse d. 17. november 1978. I det danske forslag til »Lov om kontrol med kemiske stoffer og produkter« har man valgt at benytte kriterium A.

Definitionen på et »nyt« stof findes i Kapitel 3, § 11, stk. 2, der lyder:

Et kemisk stof anses for nyt, når der ikke inden den 1. april 1980 har været solgt her i landet eller importeret her til landet enten som et kemisk stof eller som bestanddel af et kemisk produkt.

Efter denne formulering er det naturligvis umuligt for myndighederne at afgøre, om et

stof, der dukker op på markedet, er »nyt« eller »gammelt«. Miljøstyrelsen har da også helt klart sagt, at der efter deres mening automatisk må gælde omvendt bevisførelse på dette område.

Det vil i praksis sige, at en producent eller importør skal anmelde sit påtænkte stof, medmindre han kan bevise, at det ikke er »nyt« i lovens forstand.

EF. Forslag til 6. ændring af 67-direktivet.

Efter at forslaget til 6. ændring er gået over i Rådets regie, foregår forhandlingerne og udarbejdelsen af den endelige tekst i den såkaldte ECO-gruppe, der er en »Arbejdsgruppe for økonomiske spørgsmål« underlagt De permanente repræsentanters Komité.

På det tidspunkt, hvor det danske lovforslag blev udarbejdet, arbejdede man også i udkastene til 6. ændring med kriterium A. Efterhånden blev det imidlertid klart, at der i ECO-gruppen ikke kunne opnås enighed om en definition på begrebet »nyt« kemisk stof.

I stedet for enedes man i februar 1979 om i princippet at gøre alle kemiske stoffer anmeldelsespligtige og så samtidigt at specificere undtagelser (artikel 8) fra dette totale anmeldelseskrav. Ved samme lejlighed enedes man også om, at alle stoffer, der ved direktiv-ændringens ikrafttræden allerede havde været markedsført, skulle opføres på en liste, den såkaldte »inventory«.

Det lykkedes også for ECO-gruppen at få opstillet en liste med seks punkter som et forslag til artikel 8 samt i princippet at nå til enighed om de første fire.

Af de opstillede seks punkter er der kun et, der omhandler problematikken »nyt« – »gammelt«, og da dette punkt er mellem de fire, om hvilke der er enighed, skal de øvrige ikke omtales nærmere i denne forbindelse.

Omtalte ene undtagelse, der var foreslået som første punkt i artikel 8, lød i den engelske udgave af dokument 5479/79, ENT 33

(referat af ECO-gruppens møder 8.-9. marts 1979:

– substances placed on the market before entry into force of the Directive or appearing in the inventory.

Ved det seneste møde i ECO-gruppen (29.-30. marts 1979) blev denne undtagelse flyttet fra artikel 8 om til artikel 1 som et nyt punkt 4. Ordlyden, som vi på dette tidspunkt kun kender i form af et uofficielt fransk notat, lyder:

Les articles 5 à 7 de la présente directive, pour autant qu'ils référent à la notification, ne sont pas applicables aux:

– substances mises sur le marché avant l'entrée en vigueur de la directive ou figurant dans l'inventaire.

Efter alt hvad vi ved var der på ECO-mødet enighed om dette punkt. Det betyder, at spørgsmålet ikke længere kan tages op i gruppen, da formanden har bestemt, at kun emner hvorom der endnu er uenighed, må diskuteres.

Da vi har hørt, at såvel Frankrig som Belgien og Danmark tror på, at ECO-gruppen kan færdiggøre direktivteksten i løbet af endnu to møder (9.-10. og 25.-26. april, 1979) må vi gå ud fra, at det foreliggende bliver den endelige tekst.

Det vil altså sige, at EF har taget begge kriterier A og B i anvendelse til afgørelse af, hvad der er »nyt«, således at blot et af disse behøver at være opfyldt.

Harmonisering. EF-direktivets konsekvenser for det danske lovforslag.

Det skal med det samme understreges, at vi endnu ikke har foretaget en systematisk analyse af 6. ændrings betydning for det danske lovforslag. Det har heller ikke været vor hensigt at gøre dette, før den endelige tekst til direktivet foreligger.

Når denne redegørelse laves, skyldes dette, at vi er blevet klar over, at vi på et efter vor mening vitalt punkt vurderer EF-direktivets konsekvenser helt anderledes end Miljøstyrelsen.

Vi har derfor fundet det væsentligt allerede på nuværende tidspunkt at få dette spørgsmål vurderet. Det er tanken på baggrund af denne redegørelse at søge sagen drøftet internt såvel som eksternt.

Ved flere lejligheder – senest ved min telefonsamtale med Welinder d. 3. april – har man fra Miljøstyrelsen givet udtryk for den

opfattelse, at det danske lovforslag ikke behøver at blive ændret på grund af den kommende 6. ændring af 67-direktivet. Når vi dertil har anført, at direktivteksten vedrørende fritagelse fra anmeldelseskravet jo da ikke stemmer overens med den danske tekst »solgt her i landet«, har svaret været følgende:

Det er Miljøstyrelsens opfattelse, at stoffer, der ifølge 6. ændring er »gamle« og dermed fritaget for direktivets anmeldelseskrav, overhovedet ikke er omfattet af direktivets krav om harmonisering. Dette er en opfattelse, man er blevet bestyrket i efter at direktivets undtagelsesbestemmelser er blevet flyttet om i artikel 1.

Denne opfattelse deles af den danske ECO-delegation og Jørgen Henningsen. De mener altså kort og godt, at et stof udmærket kan være »gammelt« i 6. ændrings betydning og dermed fritaget for anmeldelseskravene heri, samtidig med at det er »nyt« efter det danske lovforslag og derfor anmeldelsespligtigt her i landet.

Miljøstyrelsens opfattelse på dette punkt bør bekæmpes og ændres.

Hvis ikke dette sker, vil konsekvenserne nemlig være, at danske kemiske virksomheder systematisk stilles ringere i konkurrencen med virksomheder fra de andre EF-lande, samt at der vil opstå tekniske handelshindringer, der klart er i modstrid med harmoniseringsånden og bestræbelserne på netop at fjerne sådanne handelshindringer inden for EF.

Argumenter til modgæelse af Miljøstyrelsens opfattelse.

Vi mener simpelt hen, der er tale om en fejlfortolkning af teksten i udkastet til 6. ændring af 67-direktivet.

Artikel 1 begynder med i punkt 1 at fastslå, at formålet med direktivet er harmonisering af lovgivningerne bl. a. vedrørende anmeldelse af kemiske stoffer.

Punkt 2 indledes med »Dette direktiv berører ikke bestemmelser om ...«. Det er her, jeg tror, at Miljøstyrelsen har overset noget, idet denne indledning *ikke* omfatter punkterne 3 og 4 i artikel 1.

Indledningen til punkt 4 fremgår netop af den ovenfor citerede franske tekst. Efter vor opfattelse må artikel 1, punkt 4 derfor helt klart være underkastet direktivets formålsparagraf, hvilket må medføre, at også undtagel-

serne for anmeldelseskravene skal harmoniseres.

En ting, der yderligere bestyrker os i vor tro på, at Miljøstyrelsen har uret, er teksten til artikel 20. Denne lyder i den tidligere citerede engelske udgave:

No Member State may, on grounds relating to notification, classification, packaging or labelling within the meaning of this Directive, prohibit, restrict or impede the placing on the market of substances which comply with the requirements of this Directive and the Annexes thereto.

Efter alt hvad vi har hørt, er der enighed om denne tekst til artikel 20, bortset fra at englænderne har foreslået et stk. 2, der fritager pesticider underkastet pesticidregulativer.

Hvis Miljøstyrelsens opfattelse mod vor forventning kan overleve en juridisk vurdering af fortolkningsspørgsmålet, er den argumentation, vi tidligere har fremsført om handelshindringer og konkurrenceforvridning, stadig fuldt gyldig.

Danmark er et lille land med en meget beskeden kemisk industri. Der har derfor i tidens løb været solgt eller importeret langt færre kemiske stoffer i Danmark end f. eks. i Tyskland eller Frankrig.

Hvis Miljøstyrelsens opfattelse kom til at gælde, og alle EF-lande indførte definitioner svarende til den i det danske lovforslags § 11, stk. 2, ville vi komme i den situation, at et stof kunne være »nyt« i nogle af landene og »gammelt« i andre.

En følge heraf ville blive påførelse af anmeldelsesforpligtelser og -udgifter tilfældigt afhængigt af produktionsland og marked. Hvis et stof så f. eks. var »nyt« i Danmark og »gammelt« i Italien og Frankrig, ville der være en klar konkurrenceforvridning, hvis f. eks. en dansk producent og en italiensk konkurrerede om at levere stoffet til et fransk firma.

Helt grotesk bliver dette forhold, når man tænker på, at efter det danske lovforslags § 4, stk. 1 er tilbudsgivning ækvivalent med salg.

Hvad der efter vor mening ville være endnu værre, såfremt Miljøstyrelsens opfattelse skulle sejre, er, at dansk kemisk industri systematisk vil blive stillet ringere i konkurrencen med den kemiske industri i de store EF-lande.

Som det tidligere har været sagt, vil mange kemiske stoffer være »nye« i Danmark, men »gamle« i lande med stor kemisk industri. Dette gælder ikke mindst stoffer, der udelukkende bruges som råvarer eller mellemprodukter i den kemiske industri.

Kun hvis man bevæger sig helt fremme i udviklingens frontlinie, hvor der er tale om stoffer, der virkelig er ukendte og nye på verdensplan, vil der være en ligestilling. Her skal der nemlig anmeldes overalt.

Hvis man derimod er i den situation, at man tænker på optagelse af produktion i Danmark af velkendte – blot i Danmark »nye« – stoffer, vil der være tale om en systematisk diskrimination i form af anmeldelseskrav, der kunne have været undgået blot ved at placere produktionen i Flensburg.

Det kan derfor frygtes, at optagelse af produktion af sådanne »me too products« vil gå helt i stå.

Vi kan i hvert fald let forestille os projekter, som man må overveje at standse, hvis Miljøstyrelsens opfattelse sejrer. Man kan blot tænke sig et projekt gående ud på at starte produktion af en af byggestenene i den organiske kemi plus en del deraf afledte stoffer. Et sådant projekt vil let kunne medføre produktion i 500–1000 tons mængder af en 8 til 10 stoffer, der er særdeles velkendte i den kemiske industri, men som sandsynligvis alle er »nye« i Danmark. Dette kunne medføre anmeldelsesomkostninger i størrelsesordenen 20.000.000 kr., hvilket vil sige i samme størrelsesorden som selve investeringerne i produktionsanlægget. Hvis man skal konkurrere på verdensmarkedet, kan man ikke bære sådanne ekstra omkostninger i forhold til sine konkurrenter.

Miljøministerens kommentarer

ad skrivelse af 10. april 1979 fra Cheminova
(ministerens skrivelse af 20. april 1979 til udvalget)

Lad mig indledningsvis understrege, at efter lovforslagets § 11, stk. 2, er et stof nyt i lovforslagets forstand, hvis det ikke før 1. april 1980 har været solgt her i landet eller importeret her til landet enten som et kemisk stof eller som bestanddel af et kemisk produkt.

Afgørende for, om et stof er nyt i lovens forstand er alene, om det er nyt i Danmark, og ikke om det før det angivne tidspunkt eventuelt har været solgt i et andet land.

Begrundelsen for denne bestemmelse, er, at danske myndigheder fra det fastsatte skæringstidspunkt skal have kendskab til alle stoffer, uanset om de alene er nye i Danmark eller om de overhovedet ikke tidligere har været markedsført i noget land.

Et stof kan imidlertid efter forslaget til 6. ændring af 67-direktivet godt være gammelt i direktivets forstand, selv om det ikke har været solgt i eller importeret her til landet. Det skyldes, at direktivforslagets princip er, at blot et stof er gammelt i ét EF-land, er det gammelt i EF og dermed ikke omfattet af de harmoniserede anmeldelsesregler.

Dette betyder, at en dansk virksomhed, der vil optage en i Danmark ny produktion af et stof, der allerede produceres i et andet EF-land, efter lovforslaget skal anmelde det. Det samme skal den importør, der vil impor-

tere stoffet fra et andet EF-land.

Ønsker den danske virksomhed i konkurrence med den udenlandske producent at afsætte det samme stof på et eksportmarked, hvor myndighederne ikke kræver anmeldelse, er det rigtigt, at kravet om anmeldelse vil påvirke den danske virksomheds omkostninger i forbindelse med stoffets udvikling og markedsføring.

De omkostningsmæssige konsekvenser af kravet om anmeldelse er imidlertid ikke af det omfang, som er anført i henvendelsen fra Cheminova. Jeg kan her henvise til vedlagte notat fra miljøstyrelsen.

Yderligere kan jeg oplyse, at jeg er indstillet på i forbindelse med udarbejdelsen af bekendtgørelsen efter § 12, stk. 3, om anmeldelsens indhold og form særligt at være opmærksom på, at danske producenter ikke automatisk bliver stillet overfor sådanne krav om videregående undersøgelser, at det vil indebære en væsentlig svækkelse i forhold til konkurrenter i andre EF-lande, der ikke stilles overfor krav om anmeldelse.

Hvad endelig angår forholdet mellem lovforslagets § 11, stk. 2, og forslaget til 6. ændring af 67-direktivet i sin nuværende form, kan jeg henvise til vedlagte notat fra miljøstyrelsen, hvortil jeg kan henholde mig.

Notat

om de økonomiske konsekvenser af anmeldelsesordningens omfang.

Cheminova har i notatet af 10. april 1979 redegjort for de problemer, som efter Cheminovas opfattelse kan opstå, som følge af kravet om anmeldelse i Danmark af stoffer som er gamle i EF, men nye i Danmark.

Cheminova mener, at dette vil betyde, at dansk kemisk industri systematisk vil blive stillet ringere end konkurrerende kemisk industri i andre EF-lande. Virksomheden nævner som eksempel på side 4: »Vi kan i hvert fald let forestille os projekter, som man må overveje at standse, hvis miljøstyrelsens opfattelse sejrer. Man kan blot tænke sig et projekt gående ud på at starte produktion af en af byggestenene i den organiske kemi plus en del deraf afledte stoffer. Et sådant projekt vil let kunne medføre produktion i 500–1000 tons mængder af en 8 til 10 stoffer, der er særdeles velkendte i den kemiske industri; men som sandsynligvis alle er »nye« i Danmark. Dette kunne medføre anmeldelsesomkostninger i størrelsesordenen 20.000.000 kr., hvilket vil sige i samme størrelsesorden som selve investeringerne i produktionsanlægget.

Hvis man skal konkurrere på verdensmarkedet, kan man ikke bære sådanne ekstra omkostninger i forhold til sine konkurrenter.«

Det er miljøstyrelsens opfattelse, at dette eksempel ikke er et realistisk udtryk for konsekvenserne af en anmeldelse i Danmark af stoffer, som er gamle i EF. Denne opfattelse baseres på følgende forhold:

For det første er det, set på baggrund af de sidste 10–20 års udvikling i dansk kemisk

industri, meget lidt sandsynligt, at der vil fremkomme realistiske projekter, omfattende ny produktion af 8–10 stoffer.

For det andet er de anførte anmeldelsesomkostninger baseret på forudsætninger som er meget specielle.

De anmeldelsesomkostninger, som er anført af Cheminova, kan kun opnås såfremt alle 10 stoffer er nye i Danmark, såfremt alle stoffer ved de indledende undersøgelser giver grund til at tro, at stoffet kan have særligt skadelige egenskaber, som må undersøges nærmere, og såfremt de yderligere undersøgelser udføres i overensstemmelse med 6. ændring – hvad der ikke er en nødvendighed for stoffer, som ikke omfattes af direktivet.

Det er miljøstyrelsens opfattelse, at en anmeldelse omfattende basisundersøgelserne (som skønnes at koste omkring 200.000 kr. for et stof som er nyt i hele fællesskabet), kombineret med eventuelle yderligere undersøgelser på basis af en konkret vurdering af hvert enkelt stof, således ville medføre undersøgelsesomkostninger på kun en brøkdel af det af Cheminova anførte.

Det skal endelig anføres, at undersøgelsesomkostningerne ikke bør ses isoleret, men sættes i relation til omsætningen ved en sådan produktion.

Det er miljøstyrelsens skøn, at et projekt af den anførte type vil omfatte specialkemikalier med en omtrentlig pris på 20 kr./kg. Ved en årlig produktion på 1000 tons af hvert af de 10 kemikalier medfører dette en omsætning på 200 mill. kr. om året. Set i forhold hertil vil afskrivning og forrentning af den investering som undersøgelsesomkostningerne udgør kun i specielle tilfælde være afgørende for projektets gennemførelse.

Sammenfattende er det derfor miljøstyrelsens opfattelse, at den konkurrencefremskydning, som kan opstå, kun i yderst få tilfælde vil svare til det af Cheminova anførte eksempel.

Notat

*om lovforslagets § 11, stk. 2, i forhold til 6.
ændring af 1967-direktivet*

I udvalgets anmodning om kommentar henvises specielt til side 4 ff. i skrivelse af 10. april 1979 fra Cheminova til udvalget.

Efter Cheminovas opfattelse, udtrykt på side 4, gør miljøstyrelsen sig skyldig i en fejlfortolkning af teksten i udkastet til 6. ændring af 67-direktivet.

Cheminova henviser til direktivforslagets artikel 1, som fastslår, at formålet er harmonisering af lovgivningerne, bl. a. vedrørende anmeldelse af kemiske stoffer.

Cheminova mener herefter, at direktivets artikel 1.3 og 1.4 udtrykker en harmonise-

ring.

Dette er ikke tilfældet.

Direktivforslaget er opbygget således, at artikel 1.2 opregner de områder, som falder uden for *hele* direktivets harmonisering, artikel 1.3 opregner de områder, der falder uden for direktivets harmonisering af emballerings- og mærkningsbestemmelser (dvs., at f. eks. trykflaskers mærkning er et nationalt anliggende).

Artikel 1.4 opregner de områder, der falder uden for direktivets harmonisering af bestemmelser om anmeldelse. Dette vil sige, at f. eks. bestemmelser om anmeldelse af gamle stoffer ikke harmoniseres af direktivet.

Der er således ikke uoverensstemmelse mellem den sidst foreliggende version af direktivforslaget og lovforslagets bestemmelse om, at et stof er nyt, dersom det er nyt i Danmark, uanset om det har været markedsført i andre EF-lande før direktivets ikrafttræden.

Bilag 5

Oversigt
over besvarelserne optrykt i bilag 1

	Spørgsmål nr.
Almindelig agtpågivenheds- og orienteringspligt	9 og 10
Formål og område	1, 2 og 3
EF og EF-landene	24, 25, 26, 27 28, 29, 30, 31 32, 33, 34, 35 og 36
Internationalt samarbejde og fremmede landes lovgivning	24
Klageberettigelse	18, 19 og 20
Kombinationseffekt	7
Laboratorier	6
Mærkning	9, 10, 11, 12, 13 14 og 15
Personalebehov	21, 22 og 23
Registre, adgang til	16 og 17
Særlig regulering	5
Tavshedspligt	16 og 17
Undersøgelser	4, 5, 6, 7 og 8

Ændringsforslag

til 2. behandling af

Forslag til lov om kemiske stoffer og produkter

Af *Karl Møller* (DKP) og *Jørgen Jensen* (DKP):

Til teksten

Lovforslagets tekst affattes således:

»Kapitel 1

Formål og område

§ 1. Denne lov har til formål at forebygge alle sundheds- og miljøskader, som kan hidrøre fra kemiske stoffer og produkter. Som følge heraf skal loven fremme udviklingen og anvendelsen af uskadelige kemiske stoffer og produkter.

Stk. 2. For at fremme disse formål skal fagbevægelsen have en afgørende indflydelse på anvendelsen af kemiske stoffer og produkter.

§ 2. Loven skal sikre, at der tilvejebringes de fornødne oplysninger om kemiske stoffer og produkter, som forefindes her i landet.

Stk. 2. Loven skal sikre, at der foretages alle nødvendige foranstaltninger for at forhindre skader på sundhed og miljø, som skyldes eller formodes forårsaget af kemiske stoffer og produkter.

§ 3. Ved kemiske stoffer forstås grundstofferne og deres forbindelser, således som de forekommer naturligt eller industrielt fremstillet.

Stk. 2. Ved kemiske produkter forstås såvel opløsninger som faste, flydende eller luftformige blandinger af to eller flere kemiske stoffer.

§ 4. Lovens regler om salg gælder også ved import samt ved udbud til salg, opbevaring i salgsøjemed, tilbud og enhver overgivelse til andre mod eller uden vederlag.

Stk. 2. Lovens regler om fremstilling gælder også opblanding, fortynding, imprægnering, omhældning og pakning.

Stk. 3. Lovens regler om anvendelse gælder også opbevaring og transport samt enhver anvendelse af kemiske stoffer og produkter i privat såvel som erhvervsmæssigt øjemed.

§ 5. Miljøministeren kan bestemme, at produkter, hvis egenskaber er betinget af et indhold af virus, bakterier, svampe eller andre mikroorganismer, helt eller delvis skal være omfattet af lovens bestemmelser.

Stk. 2. Ministeren kan ligeledes bestemme, at særlige organismer, der anvendes i stedet for kemiske stoffer og produkter til formål inden for lovens område, helt eller delvis skal være omfattet af lovens bestemmelser.

§ 6. Bestemmelserne i § 5 samt i kapitel 3 og 4 vedrører ikke kemiske stoffer og produkter, der udelukkende sælges, fremstilles eller anvendes som eller i lægemidler, som tilsætningsstoffer til levnedsmidler eller som tilsætningsstoffer til foderstoffer, medmindre ministeren bestemmer andet.

§ 7. Loven gælder også kemiske stoffer og produkter, som fremstilles og sælges med henblik på eksport.

§ 8. Loven gælder også kemiske stoffer og produkter som transitgods.

§ 9. Fremstilling og anvendelse af kemiske stoffer og produkter i laboratorier i forsknings- og udviklingsøjemed, kan af ministeren helt eller delvist fritages fra lovens bestemmelser, såfremt sundhed og miljø på anden måde sikres.

Kapitel 2

Almindelige pligter og ansvar

§ 10. Den, der fremstiller, sælger eller anvender et kemisk stof eller produkt, skal skaffe sig de oplysninger om sammensætning, egenskaber og virkninger, som er nødvendige for at træffe foranstaltninger til forebyggelse af sundheds- og miljøskader.

Stk. 2. Kemiske stoffer og produkter må kun fremstilles, sælges og anvendes under sådanne forhold, at sundheds- og miljøskader ikke opstår.

§ 11. Den, der fremstiller, sælger eller anvender et kemisk stof eller produkt, har det fulde ansvar for alle skader på sundhed, miljø eller andre værdier opstået i forbindelse med fremstilling, salg eller anvendelse.

Stk. 2. Skadelidte personer skal have fuld erstatning for tabt erhvervsevne og erstatning for svie og smerte, ligesom der skal betales fuld erstatning ved skader på miljøet eller andre værdier.

Kapitel 3

Anmeldelsespligt for kemiske stoffer og produkter

§ 12. Alle nye kemiske stoffer og produkter skal anmeldes til miljøministeren senest 90 dage før planlagt fremstilling, salg eller anvendelse.

Stk. 2. Et kemisk stof eller produkt anses for nyt, når det ikke inden den 1. juli 1979 har været fremstillet eller solgt her i landet.

Stk. 3. Alle kemiske stoffer og produkter, som har været fremstillet, solgt eller anvendt før den 1. juli 1979, skal anmeldes til ministeren senest den 1. januar 1984.

Stk. 4. Pligten til at anmelde et kemisk stof eller produkt påhviler den, der fremstiller eller importerer stoffet eller produktet.

§ 13. Anmeldelsen skal indeholde oplysninger om:

- 1) Stoffets eller produktets navn og kemiske identitet,
- 2) urenheder,
- 3) de anvendte detektions- og bestemmelsesmetoder,
- 4) fremstillingsmetode,
- 5) fysiske og kemiske egenskaber,
- 6) påtænkt anvendelse,

7) den årlige mængde, der påtænkes fremstillet, solgt eller anvendt, oplagrede mængder og antallet af personer, som forventes at komme i kontakt med stoffet eller produktet,

8) distributionsmetode,

9) bortskaffelsesmetoder og

10) sundheds- og miljøskader, som stoffet eller produktet kan medføre, samt metoderne til at imødegå disse skader, herunder forslag til anvendelsesbegrænsninger, sikkerhedsforskrifter, brugsvejledning, emballering, mærkning samt klassificering.

Stk. 2. Anmeldelsen af nye stoffer skal desuden indeholde oplysninger i henhold til § 19.

Stk. 3. Såfremt stoffet eller produktet tidligere er anmeldt i henhold til stk. 1 og 2, kan fremtidig anmeldelse indskrænkes til at omfatte oplysningerne i stk. 1, nr. 7 og 8.

Stk. 4. Miljøministeren fastsætter nærmere regler om anmeldelsens indhold og form.

Stk. 5. Ved anmeldelsen fastsættes et gebyr til dækning af myndighedernes omkostninger ved behandling af sagen. Ministeren fastsætter størrelsen af gebyret.

§ 14. Såfremt en anmeldelse er mangelfuld eller fejlagtig, må det anmeldte stof eller produkt tidligst fremstilles, sælges eller anvendes 90 dage efter modtagelsen af de korrekte oplysninger.

Stk. 2. På grundlag af oplysningerne i henhold til § 13, stk. 1, foretager myndighederne en foreløbig vurdering af det anmeldte stof eller produkt. Såfremt disse ikke er tilstrækkelige til at vurdere mulige sundheds- eller miljøskader, kan miljøministeren påbyde, at anmelderen foretager supplerende undersøgelser i henhold til § 19.

§ 15. Et kemisk stof eller produkt, som er anmeldt efter § 12, må kun fremstilles, sælges eller anvendes, når de ved anmeldelsen foreslåede regler om emballering, mærkning m. v. er overholdt, medmindre miljøministeren påbyder andre regler.

§ 16. Anmelderen har pligt til at underrette miljøministeren om væsentlige ændringer i eller tilføjelser til de allerede indsendte oplysninger.

Stk. 2. Påtænkes det anmeldte stof eller produkt fremstillet, solgt eller anvendt til væsentligt ændret formål eller i væsentligt ændret mængde, må dette tidligst ske 90 dage efter fornyet anmeldelse.

Kapitel 4

Undersøgelse og godkendelse af kemiske stoffer og visse kemiske produkter

§ 17. Bestemmelserne i dette kapitel finder anvendelse på:

- 1) Kemiske stoffer fremstillet eller anvendt første gang efter 1. juli 1979,
- 2) alle andre anvendte kemiske stoffer, som har været fremstillet før den 1. juli 1979, efter regler fastsat af miljøministeren,
- 3) kemiske produkter, som anvendes som bekæmpelsesmidler, og
- 4) kemiske produkter i øvrigt efter regler fastsat af miljøministeren.

§ 18. Ingen kemiske stoffer og produkter, der er omfattet af § 17, må fremstilles eller importeres, før miljøministeren har givet tilladelse hertil.

Stk. 2. Tilladelse efter stk. 1 kan kun gives efter undersøgelser af sundheds- og miljørisici ved fremstilling og anvendelse af det kemiske stof eller produkt. Denne undersøgelsespligt påhviler producenten eller importøren, som afholder alle udgifter i forbindelse hermed.

§ 19. Undersøgelser efter § 17 skal omfatte:

- 1) Toksikologiske undersøgelser af akut og subakut forgiftning, herunder bl. a. kræftfremkaldende og arvelighedsændrende egenskaber,
- 2) økotoksiske undersøgelser af virkningerne på levende organismer, som vil fremkomme i kraft af stoffets spredning i miljøet,
- 3) undersøgelser af biologisk og ikke-biologisk nedbrydelighed og modstandsevne,
- 4) undersøgelser af mulighederne for destruktion og genindvinding af stoffet,
- 5) undersøgelse af risikoen for kombinationseffekter samt eventuelt
- 6) undersøgelser af effektiviteten (altid for bekæmpelsesmidler).

Stk. 2. Miljøministeren kan påbyde gennemført supplerende undersøgelser af ethvert stof eller produkt, når det er nødvendigt for at vurdere risikoen for skader på sundhed eller miljø. Disse undersøgelser anmeldes efter § 12.

Stk. 3. Anmeldelsen ledsages ud over det i § 13, stk. 1, nr. 10, nævnte af forslag til hygiejniske grænseværdier.

§ 20. Miljøministeren kan fastsætte regler om anvendelsen af bestemte undersøgelsesmetoder i henhold til § 19, og at undersøgelserne skal foretages af et godkendt laboratorium.

§ 21. Tilladelse til at producere eller sælge et kemisk stof eller produkt kan ikke gives, hvis anvendelsesbetingelserne ikke kan beskytte mod skader på sundhed og miljø. Tilladelse kan heller ikke gives, hvis mindre overtrædelse af anvendelsesbetingelserne kan få alvorlige konsekvenser for sundhed eller miljø.

§ 22. Tilladelser bortfalder efter 5 år. Fornyede tilladelser kan tidsbegrænses.

§ 23. Tilladelser tilbagekaldes, når de forudsætninger, der lå til grund for dem, ikke længere er til stede. Det gælder f. eks., når mindre sundhedsskadelige stoffer eller produkter findes på markedet.

Stk. 2. Anmelderen har ikke krav på erstatning, såfremt en tilladelse tilbagekaldes efter stk. 1.

§ 24. I tilladelsen skal anføres de fastsatte anvendelsesbetingelser, herunder klassificering, emballering, mærkning og hygiejniske grænseværdier.

§ 25. Det offentlige overtager intet ansvar for skader på sundhed eller miljø fra anmelderen eller andre, når en tilladelse er givet. Anmelderen har alene det fulde ansvar for opståede skader.

Kapitel 5

Oprettelse af register

§ 26. Miljøministeren opretter et register for de kemiske stoffer og produkter, som an-

meldes efter reglerne i denne lov. Registret består af de oplysninger, som myndighederne modtager ved anmeldelserne.

Stk. 2. Registret suppleres løbende med oplysninger fra tilsynsmyndigheder, producenter, leverandører m. v. samt ved oplysninger fra videnskabelige undersøgelser.

Stk. 3. Oplysningerne fra producenter og leverandører skal være på dansk.

§ 27. Registret er offentligt tilgængeligt.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte, at produktionsmetoderne for kemiske stoffer og produkter ikke er offentligt tilgængelige.

Kapitel 6

Klassificering, emballering, mærkning og opbevaring af kemiske stoffer og produkter

§ 28. Alle kemiske stoffer og produkter skal mærkes på dansk med oplysning om:

- 1) Producentens og leverandørens navn og adresse,
- 2) navne og formler på samtlige kemiske stoffer, som indgår, og mængden af disse,
- 3) kort beskrivelse af mulige sundheds- og miljøskader,
- 4) anvisninger på forsvarlig opbevaring og anvendelse samt
- 5) anvisninger i tilfælde af ulykker.

§ 29. Miljøministeren udarbejder retningslinjer for, hvornår et kemisk stof eller produkt kan betragtes som farligt.

Stk. 2. Farlige stoffer og produkter klassificeres i fareklasserne: eksplosiv, brandnærende, let antændelig, antændelig, meget giftig, giftig, ætsende, sundhedsskadelig, lokalirriterende og miljøfarlig.

Stk. 3. Miljøministeren kan ændre antallet af fareklasser og deres betegnelser.

§ 30. Miljøministeren udarbejder lister over farlige stoffer med angivelse af fareklasse og sikkerhedsforskrifter for hvert stof på listen.

§ 31. Et farligt stof eller produkt må kun sælges i stærk, hel og forsvarligt tillukket emballage. Miljøministeren fastsætter nærmere regler herom.

§ 32. Når andre produkter, som indeholder kemiske stoffer end de i § 3, stk. 2, nævnte, frembyder fare for sundhed eller miljø, kan miljøministeren fastsætte regler for anvendelse, emballering, mærkning og opbevaring m. v.

Kapitel 7

Fremstilling, salg og anvendelse af giftige stoffer og produkter

§ 33. Kemiske stoffer og produkter, som er klassificeret som giftige, må kun fremstilles eller sælges efter tilladelse fra miljøministeren.

Stk. 2. Det offentliges udgifter i henhold til stk. 1 dækkes ved et af ministeren fastsat gebyr.

§ 34. Giftige stoffer og produkter må kun fremstilles og sælges til og af virksomheder godkendt af miljøministeren.

§ 35. Giftige stoffer og produkter må ikke sælges til personer under 18 år.

Stk. 2. Salg må kun ske, såfremt der afleveres en særlig rekvisition om udlevering af stoffet eller produktet til et nærmere angivet ikke-lægeligt formål. Rekvisitionen skal af de kommunale miljømyndigheder være forsynet med en påtegning om, at udlevering tillades til det angivne formål.

Stk. 3. Miljøministeren fastsætter regler om rekvisitionernes form og indhold. Ministeren kan endvidere fastsætte retningslinjer for de kommunale miljømyndigheders påtegning af rekvisitionerne samt fastsætte regler om, at påtegning ikke kræves.

§ 36. Giftige stoffer og produkter må ikke overlades til personer, som antages at ville forvolde skade på sig selv eller deres omgivelser hermed.

§ 37. Virksomheder, som fremstiller eller anvender giftige stoffer, skal føre fortegnelser over de fremstillede mængder, deres anvendelse og modtagere heraf.

Kapitel 8

Rådgivende råd

§ 38. Miljøministeren nedsætter et kemikalieråd med repræsentanter fra fagbevægelse

sen, myndighederne m. v. Rådet har følgende opgaver:

- 1) At tilse, at lovens intentioner bliver efterlevet,
- 2) at godkende alle regler med hjemmel i denne lov,
- 3) at godkende ministerens planer for inddragelse af kemiske stoffer, som er fremstillet eller solgt her i landet under reglerne i kapitel 4, og
- 4) at behandle klager fra fagbevægelsen, forbrugerorganisationer, miljøorganisationer og beboerorganisationer m. v.

Stk. 2. Ministeren skal rådføre sig med udvalget i alle betydende spørgsmål vedrørende stoffer og produkter.

Stk. 3. Rådet kan nedsætte arbejdsudvalg og udpege medlemmer til disse, også uden for rådets medlemskreds.

Stk. 4. Rådet kan indhente erklæringer fra sagkyndige og iværksætte undersøgelser til brug for sit arbejde.

Stk. 5. Rådet træffer afgørelser ved almindelig stemmeflerhed. Rådet fastsætter selv sin forretningsorden.

§ 39. Kemikalierådet består af 10 repræsentanter fra fagbevægelsen, 1 repræsentant for miljøorganisationer, 1 repræsentant for forbrugerorganisationer, 3 repræsentanter fra arbejdsgiverorganisationer, herunder producenter, importører, landbrug, skovbrug og gartneri, 1 repræsentant fra arbejdslederorganisationer samt 3 repræsentanter udpeget af miljøstyrelsen og arbejdstilsynet.

Stk. 2. Repræsentanter og stedfortrædere udpeges af de mest repræsentative organisationer inden for vedkommende område.

Stk. 3. Kun repræsentanterne fra arbejdsgiverorganisationer må have interesser i erhvervslivet.

§ 40. Rådets arbejde, herunder møder og sagsakter, er offentligt tilgængelige.

Kapitel 9

Myndighederne

§ 41. Miljøministeren kan henlægge sine opgaver efter loven til miljøstyrelsen eller andre statslige myndigheder og institutioner.

Stk. 2. Ved varetagelsen af de opgaver, der påhviler ministeren, bistås denne af miljøsty-

relsen, kemikaliekontrollen, arbejdstilsynet, statens levnedsmiddelinstitut, sundhedsstyrelsen, embedslægerne, toldvæsenet og politiet.

§ 42. Ministeren kan bemyndige kommunalbestyrelser til hos detailhandlere og lignende at føre tilsyn med, at loven og de i henhold til loven fastsatte regler overholdes.

§ 43. Miljøministeren fastsætter regler om den tilsyns- og kontrolvirksomhed, som de i § 41 og § 42 nævnte myndigheder skal udvirke, og om samarbejdet mellem myndighederne i øvrigt.

§ 44. Tilsynsmyndighederne kan meddele påbud eller forbud, når der konstateres overtrædelser af loven og af regler fastsat i henhold til loven.

§ 45. Tilsynsmyndighedernes afgørelser meddeles skriftligt til virksomheden og de involverede arbejdere, forbrugere og beboere eller deres organisationer samt til pressen.

Stk. 2. Omfatter afgørelsen et påbud eller forbud, skal der i afgørelsen være fastsat en tidsfrist for afgørelsens efterkommelse. Når tilsynsmyndighederne skønner det nødvendigt, skal afgørelsen efterkommes øjeblikkeligt.

§ 46. Tilsynsmyndighederne og personer, der af disse myndigheder er bemyndiget dertil, har uden retskendelse mod behørig legitimation adgang til offentlige og private ejendomme, lokaliteter og transportmidler for at tilvejebringe oplysninger til brug for beslutninger efter loven eller regler fastsat i henhold til loven.

Stk. 2. Politiet yder bistand hertil efter regler, der fastsættes efter forhandling mellem miljøministeren og justitsministeren.

§ 47. Tilsynsmyndighederne kan åbne emballage og udtage prøver til nærmere undersøgelse uden vederlag. Kvittering for modtagelse skal udfærdiges efter begæring. Producenten eller importøren af den udtagne prøve er forpligtet til at godtgøre en detailhandler prøvens fakturapris mod forevisning af kvitteringen.

§ 48. Kommunalbestyrelser har pligt til at give miljøministeren eller den myndighed,

ministeren bestemmer, alle oplysninger vedrørende tilsynskontrolvirksomheden.

§ 49. Klagefristen er 1 uge fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende. Alle interesserede har ret til at klage.

Stk. 2. En klage har ikke opsættende virkning.

Stk. 3. Klage indgives til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Denne sender klager videre til miljøministeren ledsaget af det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse. Ministeren afgør herefter sagen.

Kapitel 10

Straf og ikrafttrædelse m. v.

§ 50. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde, hæfte eller fængsel i indtil 5 år den, der overtræder denne lov eller regler fastsat med hjemmel i denne lov.

§ 51. En producent, en sælger eller en virksomhedsejer kan pålægges bødeansvar for overtrædelse af loven eller af bestemmelser i loven, selv om overtrædelsen ikke kan tilregnes denne som forsætlig eller uagtsom. For bødeansvar fastsættes ingen forvandlingsstraf.

§ 52. Ved udregning af bøder må bøden ikke være mindre end den økonomiske gevinst, som var opnået, eller som kunne opnås ved overtrædelsen af loven eller af regler fastsat med hjemmel i loven.

§ 53. For overtrædelser, der begås af aktieselskaber, andelsselskaber, anpartsselskaber eller lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

§ 54. Sagerne behandles som politisager. Retsmidlerne i retsplejelovens kapitel 68, 69, 71 og 72 kan anvendes i samme omfang som i statsadvokatsager.

§ 55. Staten har udpantningsret for gebyrer efter § 13, stk. 5, § 19, stk. 2, og § 32, stk. 2.

§ 56. Loven træder i kraft den 1. juli 1979.

§ 57. Følgende love og lovbestemmelser ophæves, jfr. dog §§ 58 og 59:

- 1) Lov nr. 118 af 3. maj 1961 om midler til bekæmpelse af plantesygdomme, ukrudt og visse skadedyr samt om midler til regulering af plantevækst.
- 2) Lov nr. 119 af 3. maj 1961 om gifte og sundhedsfarlige stoffer.
- 3) § 7 i lov nr. 372 af 13. juni 1973 om miljøbeskyttelse.

Stk. 2. I lov nr. 120 af 3. maj 1961 om udryddelse af rotter, som ændret ved § 17 i lov nr. 175 af 30. april 1969, affattes § 8, stk. 1, 1. pkt., således:

»Miljøministeren skal efter indstilling fra statens skadedyrlaboratorium meddele anerkendelse af egnede rotteudryddelsesmidler.«

§ 58. Regler, der er fastsat i henhold til de i § 57 stk. 1, nævnte love og lovbestemmelser, forbliver i kraft, indtil de afløses af regler fastsat i henhold til denne lov. Overtrædelse af reglerne straffes dog efter denne lov.

§ 59. Afgørelser truffet efter de regler, der er nævnt i §§ 57 og 58, bevarer deres gyldighed, indtil der i henhold til denne lov træffes en ny afgørelse. Overtrædelse af sådanne afgørelser straffes dog efter denne lov.

§ 60. Sager, der ved lovens ikrafttræden er under behandling ved giftnævnet, overgår til behandling efter reglerne i denne lov.

§ 61. Loven gælder kun for Færøerne og Grønland i det omfang, miljøministeren måtte bestemme.«

Bemærkninger

Oversigt over ændring i kapitelinddelingen i ændringsforslaget i forhold til miljøministerens lovforslag:

Kapitel 1 i ændringsforslaget erstatter kapitel 1 i lovforslaget.

Kapitel 2 i ændringsforslaget erstatter kapitel 2 i lovforslaget.

Kapitel 3, 4 og 5 i ændringsforslaget erstatter kapitel 3 i lovforslaget.

Kapitel 6 i ændringsforslaget erstatter kapitel 4 i lovforslaget.

Kapitel 7 i ændringsforslaget erstatter kapitel 5 i lovforslaget.

Lovforslagets kapitel 6, 7 og 8 udgår.

Kapitel 8 i ændringsforslaget erstatter kapitel 9 i lovforslaget.

Kapitel 9 i ændringsforslaget erstatter kapitel 10 i lovforslaget.

Lovforslagets kapitel 11 og 12 udgår.

Kapitel 10 i ændringsforslaget erstatter kapitel 13 i lovforslaget.

Bemærkninger til de enkelte kapitler

Til kapitel 1

Hovedformålet med dette lovforslag er at konkretisere fagbevægelsens krav, så det bliver muligt at tage stilling til en anden model end den af regeringen foreslåede.

Lovforslaget og navnlig § 7 gælder kun stoffer og produkter, der befinder sig inden for landets grænser. Med DKPs ændringsforslag forpligtes Danmark til gennem EF og andre organer at søge en tilsvarende lovgivning fremmet i andre lande.

Til kapitel 2 og 3

DKP foreslår indført forhåndsgodkendelse af samtlige kemiske stoffer og visse kemiske produkter. Forhåndsgodkendelse betyder et obligatorisk undersøgelsesprogram af bl. a. kræftfremkaldende og arvelighedsændrende egenskaber, virkningerne ved spredningen i miljøet, nedbrydeligheden, mulighederne for destruktion og genindvinding, risikoen for kombinationseffekter samt undersøgelser af nyttevirkning.

Til kapitel 4 og 5

Det er hensigten først at inddrage alle nye stoffer i undersøgelsesprogrammet. Siden inddrages øvrige stoffer med de farligste først, og såfremt undersøgelserne af stoffer giver utilfredsstillende resultater, skal også de produkter, hvori stoffet indgår, gennem undersøgelsesprogrammet inddrages.

Dette vil dog altid gælde bekæmpelsesmidler.

Som det fremgår af § 17, er ingen produkter på forhånd frikendt. I § 18 lægges op til, at erhvervslivet selv finder frem til en fordeling af undersøgelsesomkostningerne.

Til kapitel 6

Undersøgelserne skal i hvert enkelt tilfælde godkendes af myndighederne, og samtidig hermed fastsættes regler om mærkning, hygiejniske grænseværdier m. v. De oplysninger, der kræves i § 28, skal ikke nødvendigvis stå på etiketten, men blot være tilgængelige for brugeren.

Til kapitel 7

Forhåndsgodkendelse vil betyde en fuldstændig varedeklaration af alle stoffer og produkter samtidig med en effektiv løbende kontrol af, om bestemmelserne overholdes.

Til kapitel 8

Som en meget vigtig del af lovforslaget indgår oprettelsen af et kemikalieråd med fagbevægelsen som den udslagsgivende part. Rådet skal have den overordnede styring af myndighedernes indsats på området, og fagbevægelsen skal have flertallet i rådet for at sikre, at sundhedsmæssige og miljømæssige hensyn bliver tilgodeset i fornødent omfang. Ud over fagbevægelsen er miljø- og brugerorganisationer, myndigheder, arbejdsgivere og arbejdsledere repræsenteret i rådet.

Til kapitel 9

Det omfattende undersøgelsesprogram og myndighedernes administration af loven vil indebære meget store omkostninger. I forslaget indgår, at alle disse omkostninger alene dækkes af erhvervslivets overskud.

Til kapitel 10

Endelig skærpes straffebestemmelserne ganske betydeligt. Som nyt princip slås det i forslaget fast, at overtrædelser af loven aldrig vil kunne betale sig økonomisk, således som det i dag er tilfældet med de latterligt små bøder, som kun i sjældne tilfælde idømmes lovovertrædere. En bøde vil altid som minimum være af samme størrelse som den økonomiske gevinst plus en almindelig bøde.

Almindelige bemærkninger

Den eneste nyskabelse i regeringens lovforslag (L 79) i forhold til tidligere er en anmeldelseordning, hvorefter alle nye stoffer skal registreres, og hvor producenter og impor-

tører skal lade foretage ganske enkle undersøgelser over farligheden.

Anmeldeordningen er en forbedring, men den forslår kun lidt over for den frie ret til at sende hvad som helst på markedet.

Over for regeringens perspektivløse forslag står kravet fra LO, mange forbund og fagforeninger om forhåndsgodkendelse af kemiske stoffer.

DKP ønsker med dette ændringsforslag gennemført en så omfattende kontrol med

kemiske stoffer og produkter, som det er muligt under de nuværende samfundsforhold.

Forudsætningen for at ændre på tingenes tilstand er, at folketinget erkender det krav, der fra fagbevægelsen og befolkningen er om at få udviklingen under kontrol.

Kun gennem en forebyggelse kan problemerne med de kemiske stoffer løses. Forhåndsgodkendelse, som det er udformet i dette lovforslag, vil være et stort skridt i den retning.